

Business Poland Traveller

MARZEC-KWIECIEŃ 2024 NR 3-4 /2024 (128) 9,60 ZŁ (w tym 8% VAT)

MALEDIWY

*Wyspy
dla wymagających*

PORTO

*Piękny
koniec Europy*

TAJWAN

*Turystyka
biznesowa*

PLUS

*Wiadomości z linii
lotniczych, hoteli, restauracji*

DOHA
NIE ZWALNIA
TEMPA

royal holidays®
royal-holidays.pl

PERŁKI WŚRÓD LUKSUSOWYCH WAKACJI

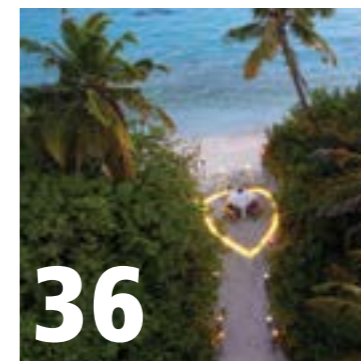
WWW.ROYAL-HOLIDAYS.PL

- NAJLEPSZE REJSY
- POCIĄGI JAK ORIENT EKSPRESS
- WYBRANE I SPRAWDZONE KURORTY
- LUKSUSOWE EKSPEDYCJE SZYTE NA MIARĘ

KIERUNKI

- 16 NA KOŃCU EUROPY**
Napić się porto, w porcie, w Porto!
- 22 KRAJ INNOWACJI**
Turystyka biznesowa Tajwanu.
- 36 POLSKA PERŁKA NA MALEDIWACH**
Kraj inny niż wszystkie, niezwykle, niebezpiecznie uzależniający.
- 50 CAŁY TEN LIVERPOOL**
Miasto Beatlesów i legendarnego zespołu piłki nożnej.
- 56 OD MORZA DO NIEBA**
Najbardziej zróżnicowane kulturowo kanadyjskie miasto.
- 64 4 GODZINY W... RZYMIE**
Wieczne Miasto i jego słynne a także nieco mniej znane atrakcje.

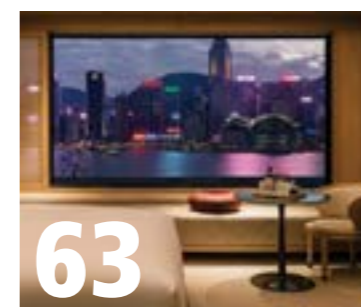
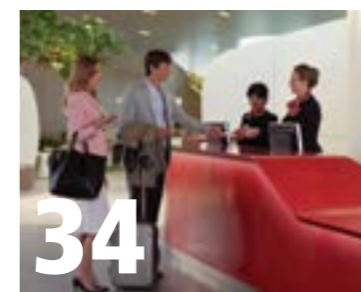
TEMAT Z OKŁADKI

10
Biznesowe oblicze stolicy Kataru.

- 4 OD REDAKCJI**
- 6 NA TOPIE**
Wiadomości z linii lotniczych, hoteli, restauracji.
- 28 TO MY DBAMY O TWÓJ LOT!**
Nowy, autorski Podcast Lotniczy z udziałem Radka Kotarskiego w roli prowadzącego.
- 34 Z PRZESIADKĄ W PARYŻU**
Ekskluzywne salони biznesowe na lotniisku CDG.
- 44 NOWA RESTAURACJA TERRA W WARSZAWIE**
Nowa ciekawa restauracja na gastronomicznej mapie Warszawy.
- 46 BMW 320D TOURING XDRIVE OD AVIS**
Oferta wynajmu samochodów biur wypożyczalni AVIS.
- NASZ PRZEWODNIK PO...
60** podniebnych restauracjach
- TRIED AND TESTED
62** Hotel Eden, Rzym
- 63** Regent Hong Kong
- 66 Z SZERSZEJ PERSPEKTYWY**

30
ODKRYWAMY PORT LOTNICZY W STAMBULE

Business Traveller Poland

Business Traveller Central Europe
ul. Tamka 16, lok. 4, 00-349 Warszawa
tel.: +48 22 455 38 14, faks: +48 22 455 38 13
www.businesstraveller.pl

Redaktor naczelna Marzena Mróz
m.mroz@businesstraveller.pl
Dyrektor artystyczna Barbara Scharf
b.scharf@businesstraveller.pl
Skład/łamanie Barbara Scharf
lacrima.barbarascharf@gmail.com
Wydawnictwo
Business Traveller ul. Przelęczny 172
Central Europe 04-965 Warszawa
tel.: +48 22 455 38 14
faks: +48 22 455 38 13
Robert Grzybowski
Wydawca robertg@businesstraveller.pl

Szef serwisu Filip Gawryś
www.businesstraveller.pl f.gawrys@businesstraveller.pl
biuro@businesstraveller.pl
Reklama, sponsoring Piotr Grzybowski
Dystrybucja, prenumerata p.grzybowski@businesstraveller.pl

Druk LOTOS Poligrafia sp. z o.o.
04-987 Warszawa
ul. Wał Miedzieszyński 98
tel.: 22 872 22 66
www.lotos-poligrafia.pl

Business Traveller Julian Gregory
Managing Director London Office
10 John Street
London
WC1N 2EB
Tel: +44 (0)207 821 2700
www.businesstraveller.com

In the US "Business Traveller" is published at 303 Fifth Avenue, 1308, NY 10016, tel.: 1 212 725 3500.

In Germany "Business Traveller" is published at Schulstrasse 34, 80634 Munich, tel.: 89 167 9971,

fax: 89 167 9937. In Denmark "Business Traveller" is published at Rymarksvej 46, 2900 Hellerup, tel.: 45 3311 4413,

fax: 45 3311 4414. In Hungary "Business Traveller" is published at 1074 Budapest, Munkas utca 9, tel.: 36 1266 5853. In Hong Kong "Business Traveller Asia-Pacific and China" are published at Suite 405 4/F Chinachem Exchange Square, 1 Hoi Wan Street, Quarry Bay, tel.: 852 2594 9300, fax: 852 2519 6846.

In the Middle East "Business Traveller Middle East" is published jointly by Motivate Publishing, PO Box 2331, Dubai UAE, tel.: 9714 282 4060, and Perry Publications. In Africa "Business Traveller Africa" is published by Future Publishing (Pty) Ltd, PO Box 3355, Rivonia 2128, South Africa, tel.: 27 11 803 2040.

© 2009 Perry Publications Ltd – a subsidiary of Panacea Publishing International Ltd, United Kingdom

WIOSNA W EUROPIE

Zima minęła, a nadchodzące ciepłe miesiące warto spędzić w Europie. W tym wydaniu Business Travellera przygotowaliśmy dla Państwa kilka destynacji – idealnych miejsc na konferencje, spotkania integracyjne, a także – na weekend. Pierwszym z nich jest Rzym – marka sama w sobie. Podróż po Wiecznym Mieście proponujemy rozpocząć od zwiedzania Koloseum – największego na świecie starożytnego amfiteatru i jednego z siedmiu nowych cudów świata. Kupując bilet, możemy przespacerować się po antycznej arenie, wyobrażając sobie walki gladiatorów, które kiedyś cieszyły nawet pięćdziesiąt tysięcy widzów. Wizytę w Koloseum warto połączyć z wycieczką na pobliskie Forum Romanum. To stanowisko archeologiczne w czasach rzymskich było centralnym punktem miejskiego życia. Pierwsze prace wykopaliskowe ruszyły w 1898 roku, natomiast kilka lat temu włoscy archeolodzy odkryli tu kamienny sarkofag i okrągły ołtarz z VI wieku p.n.e., który według znawców może należeć do legendarnego założyciela miasta – Romulusa.

Porto, to miasto sześciu mostów, tysiąca schodów i niezwykłego, rozstawionego na całym świecie trunku – wina o nazwie miasta z którego pochodzi. Niejednznacznie piękne, ozdobione malowanymi kafelkami azulejos, miejsce narodzin Henryka Żeglarza – idealnie wpisuje się jako wiosenna destynacja.

Zapraszamy też do Liverpoolu, miasta Beatlesów, legendarnego zespołu piłki nożnej, a także organizatora ostatniego konkursu Eurowizji, które może poszczycić się prężnie działającym sektorem hotelowym, świetną branżą gastronomiczną i bogatym kalendarzem wydarzeń.

Życząc udanej lektury i – podróży!

Marzena Mróz

MARZENA MRÓZ
REDAKTOR NACZELNA

businesstraveller.pl

DISCOVER POLAND WITH DISCOVERY TRAVEL

Konferencje i wyjazdy motywacyjne w Polsce
Imprezy integracyjne
Rezerwacje hotelowe

tel. +48 22 455 38 15
m.polawski@discovery.pl
www.timeforpoland.pl

DOLINA TURCA

Narty i rowery w dolinę Turca, to prawdziwy hit sezonów – zarówno kończącego się, zimowego, jak i nadchodzącego – wiosennego.

Choć polscy narciarze i miłośnicy gór znają dobrze słowackie Wysokie i Niskie Tatry, to zdecydowanie rzadziej zapuszczamy się w dolinę rzeki Turiec, na zachodniej Słowacji. Zupełnie niesłusznie, bo jest tu co najmniej taki samo urokliwie, a jednocześnie spokojniej i mniej tłoczno.

Szeroka dolina Turca rozciąga się pomiędzy masywami Wielkiej i Małej Fatry. Pod koniec sezonu narciarskiego możemy tutaj skorzystać z trzech ośrodków narciarskich. Największy z nich, Marcińskie Hole – Winter Park Martinky – który, dzięki wysokości, na której się znajduje, oferuje najciekawsze stoki na ponad 1400 metrów n.p.m. Mamy tu do dyspozycji około dziesięciu tras oraz kilka wyciągów, w tym bardzo wygodną, sześciuosobową kanapę. Z kolei miłośnikom carvingu polecamy Valcianską Dolinę, gdzie bardziej ambitni mogą próbować jazdy na czerwonej homologowanej trasie, a carvingowcy – korzystać z szerokiego śniegowego plateau na samym dole trasy. Całości oferty dopełnia niewielki ośrodek w Jasenskiej Dolinie, który również polecamy.

Gdy aura staje się wiosenna, Dolina Turca staje się idealnym miejscem na wypadki rowerowe i trekking po górach. Szlaki są przygotowane i czekają na turystów.

Podróżnicy wybierają

Jest już na rynku nowa wersja docenianej przed podróżnych serii toreb Thule Subterra 2. Wyróżnia ją odważne, ascetyczne wzornictwo, rozwiązania ułatwiające pakowanie oraz ikoniczne materiały. Co więcej, podczas ich produkcji wykorzystano prawie wyłącznie materiały opatrzone certyfikatem bluesign®, a więc mamy gwarancję, że są przyjazne dla środowiska.

W serii Thule Subterra 2 znajdziemy m.in. pojemne walizki na kółkach na bagaż rejestrowany, torby i walizki dopasowane do wymogów bagażu podręcznego, plecaki oraz mniejsze torby (na ramię oraz cross-body) – zaprojektowane tak, by łatwo można je było dopasować do różnych potrzeb. Służą do tego demontowalne panele kompresujące, wewnętrzne przegrody ułatwiające pakowanie oraz fakt, że wiele modeli można przekształcić z plecaka w torbę na ramię. Polecamy!; thule.com

Słuchaj z Bowie

Model Baseus Bowie M20 to dokanałowe słuchawki typu TWS (true wireless), oferujące znakomitą jakość dźwięku, wodoodporność na poziomie IPX6, obsługę Bluetooth 5.3 oraz zaawansowany system redukcji szumów ANC (doskonale sprawdzający się np. podczas podróży pociągiem czy samolotem). Współpracują ze smartfonami, tabletami, laptopami. Zastosowano w nich najnowsze technologie i doskonałe komponenty. Kluczowym atutem nowych słuchawek jest efektywny system ANC, który tłumi niepożądane dźwięki otoczenia do poziomu -48 dB. Pozwala to z powodzeniem używać ich i cieszyć się np. niezakłóconą muzyką czy audiobookiem w metrze, samolocie, pociągu; cena 199 zł

Pięć Gwiazdek w Turčianskich Teplicach

Zapraszamy do wyjątkowego miejsca na słowackiej mapie uzdrowisk. Pięciogwiazdkowy hotel Royal Palace to jeden z dwóch pięciogwiazdkowych obiektów uzdrowiskowych na całej Słowacji. Standard tego miejsca i jakość usług zostały nie raz docenione przez podróżników.

Hotel Royal Palace znajduje się w uzdrowiskowej miejscowości Turčianske Teplice, w dolinie, którą biegnie rzeka Turiec, u zachodnich podnóży masywu górskiego Wielkiej Fatry.

Tutejsze ciepłe lecznicze wody termalne, które są wydobywane z siedmiu źródeł, mają temperaturę od 38 do prawie 48 stopni Celsjusza. Royal Palace to wyjątkowy, historyczny obiekt uzdrowiskowy, kameralny, który oferuje jedynie czterdzieści pokoi w stylu boutique. W hotelu można skorzystać z unikatowych zabiegów, takich jak rajskie masáže, kąpiele bąbelkowe w wodach leczniczych, okłady parafinowe i wielu innych. Wrażenie robią także przestronne wnętrza i ich wystrój, nawiązujący do minionych wieków. Goście hotelowi mogą korzystać z wyjątkowej kuchni serwowanej a la carte oraz degustować prawdziwe winne perełki od najlepszych słowackich winiarzy – w tym wyjątkowe rieslingi i gruner veltlinery. Goście hotelu mają też nieograniczony wstęp do połączonego z uzdrowiskiem aquaparku. Royal Palace to także idealne miejsce do eksploracji Małej i Wielkiej Fatry.

KLM NOWY SEZON

KLM ogłosił swoje plany na zbliżający się letni sezon – od 31 marca do 26 października 2024. Linia proponuje 155 kierunków, w tym 63 trasy międzykontynentalne i 92 miasta w Europie. W porównaniu z latem 2023, oferta dostępnych miejsc będzie większa o około 7 procent i prawie osiągnie poziom sprzed pandemii. Dobrą informacją dla podróżnych z Polski jest więcej lotów z Krakowa, Gdańska i Wrocławia. Linia zaoferuje więcej lotów do Dżakarty w ramach rejsów łączonych z Kuala Lumpur oraz do Denpasar (Bali) z lądowaniem w Singapurze. Zostaną wznowione bezpośrednie loty z Amsterdamu do Osaki i codzienne połączenie do Tokio Narita. Dodatkowo wzrosła liczba rotacji do Tajpej, Hongkongu, Montrealu, Toronto i Los Angeles. Aktualnie, podaż miejsc na lotach KLM do Ameryki Północnej jest wyższa niż w 2019 roku; klm.com

Lektura obowiązkowa

Książka dobra w podróży! Polecamy tę wybuchową feministyczną prozę, uznaną za jedną z najważniejszych powieści ostatnich lat.

Wściekle inteligentna i zabawna Lektura uproszczona jest oskarżeniem instytucji i języka, który marginalizuje osoby z niepełnosprawnością. To także portret – wyrazisty, żywy i waleczny – współczesnej Barcelony. Ale przede wszystkim powieść Cristiny Morales stanowi celebrację ciała we wszystkich

jego formach – to hymn na cześć kobiecych pragnień, queerowej seksualności, a także transgresywnej i rewolucyjnej siły języka.

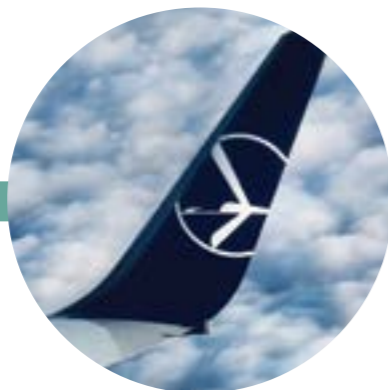
Lektura uproszczona, czwarta powieść Cristiny Morales, została nagrodzona prestiżowymi Premio Herralde i Premio Nacional de Narrativa i stała się bestsellerem w Hiszpanii. „Lektura uproszczona”, została w roku 2018 nagrodzona Premio Herralde de Novela, w 2019 roku Premio Nacional de Narrativa hiszpańskiego Ministerstwa Kultury, a w roku 2022 Internationalen Literaturpreis des Hauses der Kulturen der Welt Ministerstwa Kultury Niemiec. W 2021 roku trafiła na publikowaną przez magazyn literacki Granta listę najlepszych autorów i autorek hiszpańskojęzycznych poniżej 35. roku życia.

WIOSNA NA GÓRZE SMOKA

Szukając wyzwania na szwajcarskich górskich szlakach, warto wybrać się na Pilatus – Górę Smoka. Na to spektakularne wzniesienie, położone w pobliżu Lucerny i Jeziora Czterech Kantonów, dostać się można z Kriens, oddalonym od Lucerny o 10 minut jazdy autobusem. Wędrówka, na którą trzeba przeznaczyć 4-5 godzin, zaczyna się w lesie, a następnie szlak wije się przez łąki wiodące na szczyt Pilatusa. Trasa jest niezwykle malownicza. Na łąkach pasą się słynne szwajcarskie krowy, a widoki na Alpy i tafle jezior gwarantują niezapomniane wrażenia. Na dół można zejść, lub zjechać – gondolą do Kriens, lub kolejką zębatą do Alpnachstad, co zajmuje ponad 40 minut.

Pomiędzy hotelami Bellevue a Pilatus Kulm, można przejść na środkowy wierzchołek Pilatusa, Oberhaupt. Przy ścieżce umieszczono panele z opisami legend o miejscowym smoku. Spacer, podczas którego będziemy się delectować widokami na Jezioro Czterech Kantonów, zajmuje około 30 minut. Każdy, kto dotarł na górę, może wybrać jedną z trzech tras na trzy wierzchołki: Esel, Oberhaupt oraz Tromlishorn. Podczas wędrówki trwającej pół godziny Ścieżką Kwiatów na najwyższy wierzchołek będziemy mieli szansę poznać sto różnych roślin i kwiatów; pilatus.ch

Polecimy LOT-em do Taszkontu!

LOT uruchomił nowe, bezpośrednie połączenie do stolicy Uzbekistanu – Taszkontu. Rejsy na trasie Warszawa-Taszkont zostały zaplanowane na środy, piątki i niedziele. W podróż powrotną Boeingi 737 MAX 8 Polskich linii Lotniczych LOT wyruszają w poniedziałki, czwartki i soboty. W kwietniu i w maju polski przewoźnik uruchomi na tej trasie dodatkową rotację we wtorki, z powrotem do Warszawy – w środy.

Uzbekistan to serce Azji Centralnej, kraj o bogatej historii i kulturze, położony na trasie słynnego Jedwabnego Szlaku. Ma aż 34 miliony mieszkańców. Jest drugim co do wielkości producentem bawełny na świecie i posiada znaczne zasoby naturalne, w tym złoto, miedź i uran.

Taszkont łączy nowoczesność z bogatą historią. To największe miasto w Azji Centralnej, z populacją przekraczającą 2,5 miliona. Był świadkiem wielu zmian politycznych i kulturowych, które ukształtowały jego obecny charakter. Blisko z niego do Samarkandy, Buchary i Chiwy – wspaniałych miast z wielką historią w tle; lot.com

URODZINOWY TORT DLA LOTNISKA

Lotnisko Charles de Gaulle (CDG) w Paryżu obchodzi 50. urodziny. Ta monumentalna infrastruktura, futurystyczny projekt i ikona architektury brutalistycznej, z biegiem lat stała się jednym z głównych lotnisk w Europie, na którym codziennie krzyżują się drogi podróżnych z całego świata. Od 1996 roku jest główną bazą Air France, skąd linia oferuje połączenia do ponad 200 miast w prawie 100 krajach świata. Loty Air France stanowią ponad połowę ruchu lotniczego, który odbywa się przez ten potężny węzeł tranzytowy. Każdego dnia linia obsługuje 100 tysięcy klientów, realizując 650 lotów z i do Paryża i oferując 25 tysięcy połączeń przesiadkowych tygodniowo w czasie krótszym niż 2 godziny.

Paryskie lotnisko obejmuje 9 terminali, jest największym portem lotniczym we Francji i drugim co do wielkości w Europie. Klienci Air France korzystają z 7 różnych saloonów lotniskowych zlokalizowanych w różnych terminalach, niektóre z nich to prawdziwe perełki architektury. Przykładem jest ekskluzywna poczekalnia w terminalu 2F. To najnowszy, dwupoziomowy salonik dla klientów Air France podróżujących w klasie biznes i członków programu Flying Blue Elite Plus.

Triton Kampinos
20 min od metra Młociny
Finansowanie 10% – 90%

2 pokoje
już od
270 tyś.

tel. 22 393 62 20
www.tritondevelopment.pl

DOHA NIE ZWALNIA TEMPA

Wykorzystując sukces mistrzostw świata w piłce nożnej, stolica Kataru zbiera pochwały za realizację projektów związanych z transportem, turystyką i kulturą. A wszystko to po to, by osiągnąć długoterminowe cele w zakresie dywersyfikacji gospodarczej.

Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej, które odbyły się w Katarze w 2022 r., były pod wieloma względami czempionatem wyjątkowym. To właśnie na tej imprezie legenda futbolu Lionel Messi zdobył swój pierwszy Puchar Świata, stając się jednocześnie rekordzistą pod względem liczby występów na mundialach (26).

Podczas turnieju padły 172 gole, zmagania piłkarzy obejrzało 3,4 mln widzów na stadionach (o 0,4 mln więcej niż na poprzednim mundialu), a mecz finałowy przyciągnął przed telewizory niemal 1,5 mld ludzi na całym świecie.

Areną meczu decydującego o mistrzostwie świata był Lusail Stadium o pojemności 89 966 miejsc. Jest to największy stadion na Bliskim Wschodzie i jeden z siedmiu wybudowanych na potrzeby turnieju. Były one częścią inwestycji o wartości 229 miliardów dolarów zainwestowanych w organizację turnieju.

Był to zarazem najdroższy mundial w historii. Dość powiedzieć, że całościowa kwota wydana na jego organizację przekroczyła koszt wszystkich wcześniejszych futbolowych mistrzostw świata razem wziętych.

I tu nasuwa się pytanie: czy było warto? Co Katar oraz Doha zyskały dzięki

tej gigantycznej inwestycji i czy jej bilans będzie zgodny z oczekiwaniami?

Wizja turystyki narodowej

Organizacja mistrzostw świata nie była jednorazowym impulsem, ale częścią długoterminowego planu rozwoju gospodarczego. Podobnie jak wiele państw Zatoki Perskiej, Katar ma ambicje szybkiej dywersyfikacji infrastruktury niezwiązanej z energią, a strategia Qatar National Vision 2030 (Narodowa Wizja Kataru 2030) określa plan działania w tym zakresie.

Cele skupiają się wokół czterech podstawowych filarów: rozwoju środowiskowego, ludzkiego, gospodarczego i społecznego. Wśród nich wymienić można ustanowienie Doha regionalnym centrum turystycznym poprzez potrojenie liczby turystów w 2019 roku do siedmiu milionów rocznie do 2030 roku, a także rozwój infrastruktury w celu poprawy jakości życia zarówno mieszkańców, jak i osób odwiedzających to miasto.

Infrastruktura powstała na potrzeby mistrzostw świata w piłce nożnej sprostała wszystkim tym wymaganiom, dzięki znacznym inwestycjom poczynionym w transport. Wymienić tu należy przede wszystkim modernizację sieci metra oraz tramwajowej, rozbudo-

wę międzynarodowego portu lotniczego Hamad, oraz budowę terminalu dla statków wycieczkowych.

Na czas turnieju oddano do dyspozycji ponad 117 tysięcy pokoi hotelowych, a do 2025 roku ich liczba zwiększy się o kolejne 56 tysięcy.

Do końca sierpnia 2023 roku liczba osób odwiedzających Katar przekroczyła 2,56 miliona, przewyższając tym samym liczbę przyjeźdźnych za cały rok poprzedni. Według danych rządowej agencji turystycznej Qatar Tourism, wzrost za ten sam okres rok do roku wyniósł 157 procent.

Według potentata branży hotelarskiej, grupy Accor, zakrojone na szeroką skalę działania promocyjne Qatar Tourism wraz z rozbudową infrastruktury i atrakcji turystycznych przełożyły się na „zauważalny wzrost” liczby wyjazdów wypoczynkowych i grupowych do Dohy.

– Dzięki odpowiedniej promocji i stworzeniu nowych, ciekawych atrakcji Doha stała się pożądaną destynacją turystyczną – potwierdza Paul Stevens, dyrektor operacyjny grupy na Bliskim Wschodzie, Afryce i Turcji.

– To rosnące zainteresowanie jest szczególnie widoczne wśród zwykłych turystów podróżujących tu w celach rozrywkowo-wypoczynkowych, ale także wśród osób, które pragną uczestniczyć w licznych organizowanych w tym kraju wydarzeniach sportowych, takich jak Azjatyckie Mistrzostwa Azji w Tenisie czy też Puchar Świata Kataru w Podnoszeniu Ciężarów – dodaje.

Stevens podkreśla, że jeszcze przed mundialem Doha była dość popularną destynacją podróżną, ale mistrzostwa jeszcze bardziej zwiększyły jego rozpoznawalność.

Należące do grupy Accor hotele klasy premium, średniej i budżetowej dołożyły swoją cegiełkę do sukcesu mistrzostw. Niedługo przed mundialem swoje podwoje otworzyły bowiem obiekty Pullman Doha West Bay, Adagio Doha oraz Ibis Doha C-ring. Kolejne 464 pokoje

Według planów do końca tej dekady Dohę będzie odwiedzać 7 mln turystów rocznie.

NA STRONIE OBOK: Pierwsze mistrzostwa świata w piłce nożnej zorganizowane na Bliskim Wschodzie przyciągnęły do Kataru 3,4 miliona kibiców

TEKST GEMMA GREENWOOD

zostaną oddane do użytku w dzielnicy West Bay, gdzie wkrótce zostaną otwarte Swissôtel Corniche Park Towers Doha oraz Swissôtel Residences Corniche Park Towers Doha.

Stadiony wymyślone na nowo

Każdy, kto oglądał piłkarskie zmagania w Katarze, z pewnością zwrócił uwagę na siedem nowych stadionów wybudowanych na potrzeby turnieju (ósmą z nich, Khalifa International Stadium, istniał jeszcze przed mistrzostwami). Areny te dość szybko zyskały miano ikon architektury, a obecnie przekształca się je w taki sposób, aby nadawały się także do innych celów.

Tak więc, choć mistrzostwa świata w piłce nożnej dobiegły końca, to na większości wyżej wspomnianych stadionów będą odbywały się inne wydarzenia sportowe, takie jak choćby turniej piłkarski AFC Asian Cup Qatar 2024 rozgrywany od 12 stycznia do 10 lutego bieżącego roku.

Stadion Khalifa International Stadium pozostaje stadionem narodowym reprezentacji Kataru i gospodarzem innych dużych wydarzeń sportowych, natomiast Stadion 974, który został wzniesiony

Qatar Airways planuje zwiększyć liczbę obsługiwanych destynacji do ponad 255.

z 974 kontenerów transportowych, jest obecnie demontowany.

Stadiony Lusail i Al Bayt są obecnie przekształcane w lokalne centra kultury. W obrębie stadionu Al Bayt budowana jest także klinika medycyny sportowej, która kształtem będzie nawiązywać do tradycyjnego katarskiego namiotu, natomiast Lusail będzie centralnym punktem projektu deweloperskiego o nazwie Lusail City, w ramach którego na terenie okalającym stadion powstaną 22 hotele, pola golfowe oraz park rozrywki. Częścią Lusail City będzie także centrum biznesowe Lusail Boulevard. W jego skład wchodzić będą dwie słynne wieże Lusail Towers, w których mieszczą się m.in. hotele Raffles i Fairmont. W 2030 roku Lusail City będzie nosiło tytuł „Sto-

OD GÓRY: Muzeum Narodowe w Katarze; port lotniczy Hamad International; stadion Lusail

licy Świata Islamskiego” przyznany mu przez konferencję świata islamu.

Nowe budynki

Najnowszy raport kwartalny firmy Turner & Townsend zatytułowany „Qatar Market Intelligence” przewiduje, iż w latach 2023–2024 sektor budowlany będzie rósł w tempie około 9,5 procent rocznie. Wzrost ten napędzają głównie ambitne cele postawione w programie Narodowa Wizja Kataru 2030 w zakresie transportu i kultury, a także liczne przedsięwzięcia zawarte w projekcie 2050 Transport Plan.

Inicjatywa ta ma na celu rozwój dalekobieżnej i krajowej sieci kolejowej, która wraz ze wspomnianym wcześniej metrem w Dosze będzie stanowić trzon

solidnej sieci transportu publicznego w mieście. Będzie on wspierany przez szereg innych rozwiązań transportowych – od sieci bezzałogowej kolejki elektrycznej, po wodne taksówki.

Kolejnym priorytetem jest zwiększenie roli lotniska Hamad International jako regionalnego węzła lotniczego. Docelowo przepustowość portu ma wzrosnąć z obecnych 53 mln do 70 mln pasażerów rocznie. Pomoże to w realizacji ambitnych planów ekspansji narodowego przewoźnika Qatar Airways, który planuje zwiększyć liczbę obsługiwanych destynacji z obecnych 170 do ponad 255. Oprócz tego, w budowie znajduje się również nowy terminal towarowy zdolny do obsługi 3,2 miliona ton ładunku rocznie.

FOT. CHALFRI/ISTOCK, DON LOREZO

NOWE HOTELE

Oto nowe, godne polecenia obiekty hotelowe w Dosze.

Andaz Doha

Lifestyle'owy hotel Andaz Doha, który według planów zostanie oddany do użytku w drugiej połowie tego roku, mieści się w jednym z kulturalnych ośrodków miasta – dzielnicy West Bay. Obiekt znajduje się w pobliżu większości ambasad, instytucji finansowych i luksusowych centrów handlowych. Można przypuszczać, że będzie także popularną miejscówką dla smakoszy, ponieważ swoje przysmaki oferować tu będzie m.in. restauracja Salt Road oferująca dania kuchni południowoafrykańskiej, lokal Mr & Mrs Hawker serwujący singapurski street food, a także bar Mumble Jungle. Hotel dysponować będzie 256 pokojami, 36 apartamentami oraz 56 rezydencjami przeznaczonymi na dłuższe pobyty. Na terenie obiektu znajdzie się również dobrze wyposażone centrum fitness, basen oraz sale konferencyjne. Co ciekawe, Andaz Doha będzie przyjazny zwierzętom. hyatt.com

Waldorf Astoria Doha West Bay, który grupa Hilton oddała do użytku w ostatnim czasie w Dosze (pierwszy, czyli Waldorf Astoria Lusail został otwarty tuż przed mundialem), tym razem w samym sercu dzielnicy

Rixos Qetaifan Island Doha

Otwarty w grudniu 2023 roku hotel Rixos Qetaifan Island North Doha był prawdopodobnie jednym z najbardziej oczekiwanych obiektów tego typu w mieście.

Na jego terenie znajduje się bowiem ogromny park wodny z 21 atrakcjami, w tym najwyższą na świecie, 80-metrową zjeżdżalnią. Ale to niejedyna atrakcja tego miejsca. Oprócz 345 luksusowych pokoi hotel oferuje swoim gościom także spa, centrum fitness, klub plażowy, jak również szeroką ofertę gastronomiczną, w tym restaurację serwującą dania kuchni francuskiej i prawdziwy steak house. rixos.com

Waldorf Astoria Doha West Bay

To drugi obiekt marki Waldorf Astoria, który grupa Hilton oddała do użytku w ostatnim czasie w Dosze (pierwszy, czyli Waldorf Astoria Lusail został otwarty tuż przed mundialem), tym razem w samym sercu dzielnicy

West Bay, w której znajdują się liczne ambasady i konsulaty. Waldorf Astoria Doha West Bay mieści się w 44-piętrowym wieżowcu i oferuje gościom 283 pokoje i apartamenty z wystrojem w stylu Art Deco. Nie zabrakło tu także oddziału słynnej nowojorskiej restauracji Peacock Alley, gdzie można zamówić jajka po benedyktyńsku oraz tort Red Velvet Cake. Dodatkową gratką dla wielbicieli wszystkiego, co amerykańskie, jest bar inspirowany Nowym Jorkiem oraz delikatesy Tribeca Market. Na czwartym piętrze hotelu mieści się centrum fitness, kompleks basenów oraz spa. hilton.com

Riviera Rayhaan by Rotana Doha

Ten czterogwiazdkowy obiekt otwarty w listopadzie ubiegłego roku zaledwie 20 minut jazdy od lotniska Hamad International i w pobliżu głównych atrakcji turystycznych Dohy, oferuje gościom 185 pokoi i apartamentów, cztery lokale gastronomiczne, centrum odnowy biologicznej wraz siłownią, spa i basenem na dachu, a także trzy sale konferencyjne mogące pomieścić do stu osób. Jednym z atutów tego hotelu jest niewątpliwie fakt, iż znajduje się on o niecałe dwie minuty drogi pieszo od nowej stacji metra o nazwie Bin Mahmoud. rotana.com

w Dubaju, odbywało się pod hasłem „Zielona pustynia, lepsze środowisko”, a jego celem było promowanie zrównoważonych rozwiązań i walka z pustynnieniem.

Sport ma się dobrze

Katar nadal celuje w organizację dużych imprez sportowych i ma nadzieję, że mundial, który udowodnił, że kraj ten jest zdolny do zorganizowania ogromnego wydarzenia na światowym poziomie, będzie trampoliną do organizacji letnich igrzysk olimpijskich w 2036 roku.

Wcześniejsze starania o organizację tego wydarzenia spełzły na niczym, gdyż Międzynarodowy Komitet Olimpijski (MKOl) poddał pod wątpliwość zdolność Kataru do ugoszczenia ponad 10 tysięcy sportowców reprezentujących 32 dyscypliny oraz milionów kibiców, którzy przybyliby tu w celu dopingowania swoim rodakom. Teraz jednak,

po perfekcyjnie zorganizowanych mistrzostwach i rozbudowie potrzebnej infrastruktury, szanse tego kraju znacznie wzrosły.

Warto dodać, że w Dosze już teraz odbywają się liczne imprezy sportowe o randze międzynarodowej. W tym roku odbędzie się tu jeden z wyścigów serii World Endurance Championship, w przyszłym roku Doha będzie gospodarzem Mistrzostw Świata w Tenisie Stołowym, a w roku 2030 – Igrzysk Azjatyckich. Stolica Kataru ma też stałe miejsce w kalendarzu wyścigów Formuły 1.

Oczywiście sąsiadująca z Katarzem Arabia Saudyjska również stara się obecnie o prawa do organizacji dużych imprez sportowych. Można jednak przypuszczać, że świadectwo, jakie wystawił sobie Katar dzięki perfekcyjnie zorganizowanemu mundialowi będzie procentować przy ubieganiu się o organizację kolejnych imprez. ■

Zgodnie z założeniami QNV 2030, na przestrzeni najbliższych kilku lat w Dosze nastąpi również znaczący wzrost inicjatyw w zakresie zrównoważonego budownictwa, obejmujących najnowocześniejsze technologie zaprojektowane w celu zminimalizowania szkód dla środowiska. Przykładem są tu organizacje sektora publicznego, które wykorzystując technologię cyfrową, rozwijają ekologiczny sektor budowlany.

Hotelowy raj

Doha pozostaje również zagłębiem inwestycji hotelowych. Dość powiedzieć, że obecnie w fazie budowy jest 49 obiektów, w których powstanie 13 841 pokoi. Wiele z nich otworzy swoje podwoje w nowych kompleksach, takich jak West Bay North Beach Project – ogromna inwestycja, w ramach której powstanie 12 plaż, bary, kawiarnie i restauracje, a także place zabaw i obiekty sportowe, a sam kompleks będzie łączył dzielnicę West Bay z promenadą Corniche. W kontekście dynamicznie rozbudowywanych zakątków miasta warto wymienić również wyspę Al Maha (gdzie mieszczą się liczne atrakcje, takie jak wesole miasteczko Lusail Winter Wonderland i dzielnica wykwinnych restauracji). Kolejna

atrakcja powstaje na wyspie Qetaifan. Będzie to największy w kraju park wodny o nazwie Meryal Waterpark z najwyższą zjeżdżalnią na świecie. Park będzie częścią kompleksu Rixos Qetaifan Island North Doha.

Katar nieustannie rozwija i inwestuje w sektor kultury będący ważną częścią tożsamości tego kraju. Plany rozwoju infrastruktury w tym obszarze obejmują zarówno budowę nowych muzeów, jak

OD GÓRY: Tutejsza sieć metra ma 37 km długości i składa się z 37 stacji; banery promujące wystawę Expo 2023

i aktywną ochronę miejsc wpisanych na listę dziedzictwa UNESCO. W planach jest także budowa tzw. kreatywnych inkubatorów, w których swoją twórczość będą mogli prezentować utalentowani artyści z całego świata.

Już teraz wśród najwspanialszych wizytówek miasta wymienia się m.in. Muzeum Sztuki Islamskiej oraz Muzeum Narodowe Kataru – oba prezentujące niezwykle bogatą historię i ewolucję

Muzeum sztuki współczesnej będzie dwukrotnie większe od londyńskiego Tate Modern.

kultury tego kraju. W najbliższych latach w Dosze powstanie także kilka nowych instytucji kulturalnych, w tym Lusail Museum prezentujące sztukę orientalną, Qatar Auto Museum poświęcone samochodom, a także muzeum sztuki nowoczesnej i współczesnej Art Mill, które będzie dwa razy większe od londyńskiego Tate Modern. Dzięki tym obiektom Doha ugruntuje swoją pozycję światowego ośrodka sztuki, innowacji i wymiany kulturalnej.

Doha to także rozrastająca się z każdym rokiem scena imprez kulturalnych, takich jak festiwale poświęcone filmom, książkom, kulinariom, wędkarstwu, a nawet konkursy piękności dla zwierząt. Jednym z najbardziej znanych jest odbywający się w marcu Doha Cultural Festival, którego celem jest promocja kultury i dziedzictwa Kataru. W ramach imprezy odbywają się m.in. wieczorki poetyckie, występy taneczne i wiele innych wydarzeń.

Nową, a zarazem przełomową imprezą dla kraju była wystawa Expo 2023, będąca zarazem pierwszą międzynarodową wystawą ogrodniczą zorganizowaną w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki. Wydarzenie to, które trwało przez sześć miesięcy, do 28 marca 2024 roku i zbiegło się w czasie z grudniową konferencją COP28

FOT. JEAN MARC PIERARD, NIKADA/ISTOCK

Where the World Comes Together

Prestiżowa część miasta, sąsiedztwo parlamentu i parków, wyjątkowa kuchnia, piękne pokoje i apartamenty oraz nowy Sheraton Fitness sprawiają, że Sheraton Grand Warsaw to hotel, który od blisko 30 lat cenią goście z całego świata:

www.sheratongrandwarsaw.pl

NA KOŃCU EUROPY

Zawsze chciałam odwiedzić miasto, w którym urodził się Henryk Żeglarz, syn króla Portugalii Jana I Dobrego i Filipy Lancaster. Był to czas udanego sojuszu politycznego między Portugalią a Anglią, a królewska para wzięła ślub w Porto właśnie. Ich syn Henryk, obdarzony wielką wyobraźnią i intuicją, uznawany jest dziś za patrona słynnej floty portugalskiej. To on był inicjatorem wielu wypraw żeglarskich, szczególnie w rejonach północnego wybrzeża Afryki i Oceanu Atlantyckiego. To dzięki jego pasji w 1419 roku odkryto Maderę, a w 1427 – Azory.

Porto: Lello, Duero, Ribeira, Sao Bento, Vila Nova de Gaia

Od czego zacząć zwiedzanie Porto? Ja wybrałam księgarnię Lello, jedną z najpiękniejszych na świecie. Wygląda jak miejsce z bajki, z drewnianymi schodami i regałami rozciągającymi się na dwóch piętrach, dosłownie uginającymi się pod ciężarem najciekawszych, starannie wydanych książek. Powstała 13 stycznia

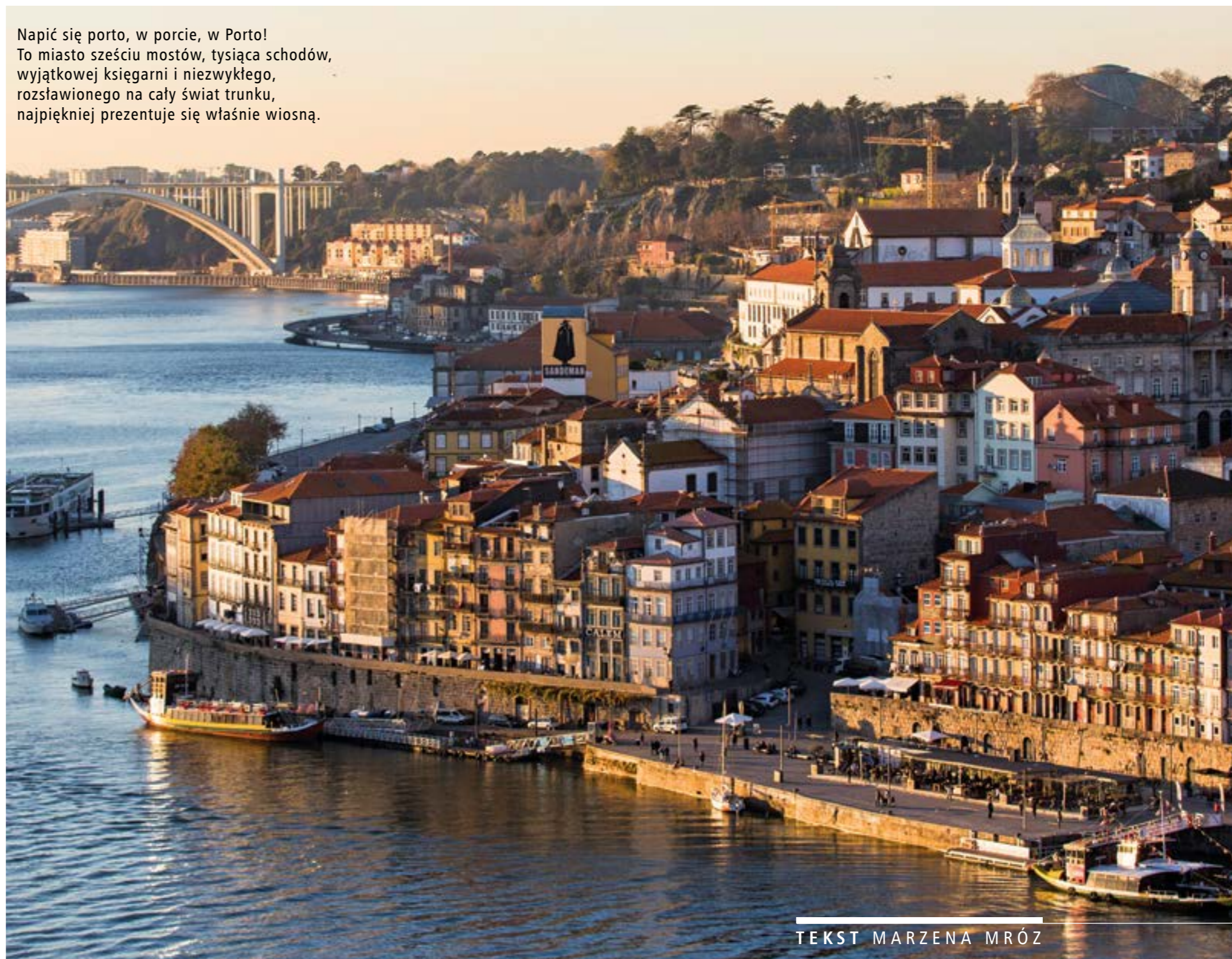
1906 roku, a jej założycielami byli dwaj bracia – Jose i Antonio Lello.

Na zewnętrznej fasadzie księgarni widzimy duży łuk nad centralnym wejściem, z dwoma oknami po bokach. Powyżej znajduje się nazwa księgarni, ozdobiona geometryczno-roślinnymi wzorami. Obok okien – malowidła przedstawiające Sztukę oraz Naukę, autorstwa José Bielmana. Fasada budynku jest lekka, ażurowa, z elementami neogotyku i secesji. Żeby poczuć magię tego miejsca, koniecznie trzeba wejść do środka księgarni, płacąc za bilet wstępu pięć euro. Kwota ta jest potem odliczana przy zakupie książki.

Duże wrażenie robią kolorowe witraże i gigantyczne schody. J.K. Rowling, autorka przygód Harrego Pottera, mieszkała przez pewien czas w Porto i przyznaje, że opisując w swojej książce Hogward, opierała się na wystroju ulubionej księgarni.

Porto powstało na skalistych zboczach doliny Duero i od razu widać, że rzeka zdeterminowała wygląd miasta. Chcąc połączyć jej brzegi, zbudowano aż sześć imponujących mostów. Prawdziwą perełką jest most Dom Luís I – najpopularniejsza atrakcja i zarazem symbol miasta. Jego budowę ukończono w 1886 roku, a projektantem był inżynier pracujący dla Gustave'a Eiffela. Dom Luis I łączy nie tylko dwa brzegi Duero, ale też Porto z Vila Nova de Gaia. Górną kondygnacją mostu porusza się metro, dolną – samochody. Piesi mogą pokonać go zarówno dołem, jak i górą, podziwiając widok na dzielnicę Ribeira i rzekę. Warto również zwrócić uwagę na pobliski żelazny most kolejowy Maria Pia, którego projektantem był sam Gustave Eiffel. Niestety, od 1991 roku jest on zamknięty, ponieważ nie spełnia już wymogów bezpieczeń-

Napić się porto, w porcie, w Porto!
To miasto sześciu mostów, tysiąca schodów,
wyjątkowej księgarni i niezwykłego,
rozstawionego na cały świat trunku,
najpiękniej prezentuje się właśnie wiosną.

TEKST MARZENA MRÓZ

stwa. Most Dom Luis I powstał na cześć króla Portugalii Ludwika I, natomiast most Maria Pia – na cześć jego żony, królowej Marii Pii Sabaudzkiej. Podziwianie mostów w Porto i spacery nad Duero, to prawdziwa przyjemność.

W Porto jest mnóstwo kościołów, zarówno malutkich i mało widocznych, wciśniętych gdzieś w zakamarki ulic, jak i tych imponujących i reprezentacyjnych. Najcenniejsze budynki sakralne znajdują się w dzielnicy Ribeira. Warto wspiąć się na wzgórze, żeby zobaczyć Sé Catedral – Katedrę w Porto, świątynię pełniącą kiedyś również funkcję obronną, o potężnych i wysokich murach. Godny polecenia jest też kościół Igreja e Torre dos Clérigos, z wieżą wysoką na siedemdziesiąt pięć metrów, z której zobaczymy panoramę całego miasta. Kościół św. Ildefonsa posiada typowo portugalską fasadę bogato zdobioną płytkami azulejos. Pięknie prezentuje się na zdjęciach. Jako wielka fanka azulejos, wybrałam się również na dworzec kolejowy Sao Bento, na plac Almeida Garret. Nazwę zawdzięcza klasztorowi Benedyktynów, który w XVII wieku stał w tym miejscu i spłonął wiek później. Pomysłodawcą dworca, który uchodzi dziś za jeden z pięciu najczęściej odwiedzanych zabytków w Portugalii, był król Karol I. Budowa trwała od 1900 do 1916 roku, a czuwał nad nią znany w całym Porto Jose Mazques da Silva. Dziś Sao Bento to zabytek i punkt komunikacji kolejowej w jednym. Znajdują się tu cztery perony oraz stacja metra. Ale Sao Bento znany jest przede wszystkim z dwudziestu tysięcy azulejos – płytek przedstawiających historię Portugalii, skomponowanych w obrazy i zamieszczonych na ścianach stacji. Uwaga, bo można tu, wpatrując się w przepiękne sceny namalowane na kaflach, spędzić się na pociąg...

Na lewym brzegu Duero leży Vila Nova de Gaia, która właściwie jest oddzielnym miastem. W rzeczywistości tworzy wraz z Porto wspólną tkankę miejską – Wielkie Porto. Vila Nova de Gaia słynie przede wszystkim z licznych piwnic i magazynów, w których butelkuje się wino typu porto. Historia produkcji porto związana jest z Brytyjczykami, którzy spopularyzowali ten rodzaj wina najpierw na dworze królewskim, a potem w całej Europie. Nic dziwnego,

że nazwy wytwórni widoczne na dachach budynków są bardziej angielskie niż portugalskie: Sandeman, Taylor, Cockburn's. W miejscach tych można degustować różne rodzaje win. Wizytówką jest klasztor Nossa Senhora da Serra do Pilar, z którego tarasu rozpościera się najlepszy widok na stare Porto.

Porto powstało na skalistych zboczach doliny Duero i od razu widać, że rzeka zdeterminowała wygląd miasta

Na lewym brzegu Duero leży Vila Nova de Gaia, która właściwie jest oddzielnym miastem. W rzeczywistości tworzy wraz z Porto wspólną tkankę miejską – Wielkie Porto.

że nazwy wytwórni widoczne na dachach budynków są bardziej angielskie niż portugalskie: Sandeman, Taylor, Cockburn's. W miejscach tych można degustować różne rodzaje win. Wizytówką jest klasztor Nossa Senhora da Serra do Pilar, z którego tarasu rozpościera się najlepszy widok na stare Porto.

Viana do Castelo, Braga, Guimarães

Okolice Porto słyną z urokliwych, spokojnych miasteczek, pełnych zabytków i dobrych restauracji. Czas zdaje się tu płynąć wolniej, a mieszkańcy chętnie przystają, żeby wskazać drogę do turystycznych atrakcji. Viana do Castelo, to przede wszystkim wspaniała starówka, po której można krążyć godzinami, zadzierając wysoko głowę, żeby przyglą-

dać się zwieńczeniu domów. Centrum miasta stanowi Plac Republiki ze spektakularną fontanną. W Muzeum Strojów zobaczymy kolorowe suknie, bluzy, spódnice i ozdoby, co pozwoli nam zapoznać się z regionalnym folklorem. Lokalnym przysmakiem są słynne w całej Portugalii pączki z Viana do Castelo – Bolas de Berlim, czyli „kulki z Berlina”. Rzeczywiście trzeba przyznać, że jest to deser wyśmienity, kto wie, czy nie lepszy nawet od słynnego portugalskiego ciastka pasteis de nata. Miękkie, kształtne bolas, są wypełnione żółtym, jajecznym nadzieniem i obtoczone w cukrze.

Spacerując po mieście warto zająć również do portu, a także na targ rybny.

Braga to jedno z najstarszych miast w Portugalii, o ponad 2000-letniej historii, a także jedno z najstarszych miast

chrześcijańskich na świecie. Nazywana jest nawet „portugalskim Rzymem”. Popularne w Portugalii przysłowie mówi: „Lizbona się bawi, Porto pracuje, Braga się modli, Coimbra studiuje”. Nic więc dziwnego, że jednym z pierwszych miejsc, do którego trafiłam, była monumentalna katedra Sé de Braga. Została wzniesiona w XI wieku na miejscu wcześniejszej świątyni, którą zniszczyli Maurowie. Była wiele razy przebudowywana, dlatego można w niej odnaleźć ślady wielu stylów, od gotyku, aż po barok. We wnętrzu znajdziemy grobowce fundatorów – hrabiego Henryka Burgundzkiego i jego żony księżnej Teresy – rodziców pierwszego króla Portugalii, Alfonsa I Zdobywcy, a także skarbiec katedralny, w którym przechowywane są m.in. XV-wieczne szaty liturgiczne,

Księgarnia Lello, jedną z najpiękniejszych na świecie. Wygląda jak miejsce z bajki, z drewnianymi schodami i regałami rozciągającymi się na dwóch piętrach, dosłownie uginającymi się pod ciężarem najciekawszych, starannie wydanych księżek.

srebrne kielichy mszalne oraz krucyfiksy z X i XII wieku. Duże wrażenie robią barokowe organy podparte figurami syren, satyrów i ryb.

Najbardziej znanym sanktuarium Bragi jest jednak Bom Jesus de Monte. To drugi po Fatimie, najpopularniejszy cel pielgrzymek w Portugalii. Słynie z barokowych granitowych schodów i tarasów, z których roztacza się panorama na Bragę i dolinę rzeki Cavado. Linię schodów otaczają rzeźby, kaplice i fontanny, a wspinanie się po nich uchodzi za symbol duchowej wędrówki. Kościół tonie w zieleni, otoczony przez eukaliptusy, kamelie, krzewy mimozy. Szczególnie oblegana jest Capela dos Milagres, czyli Kaplica Cudów, w której pielgrzymi zostawiają wota.

Lokalnym przysmakiem w Bradze są caldo de castanos, czyli zupa z jadalnych kasztanów, rabandos – smażony chleb nasączony mlekiem i polany sosem cynamonowym, a także charutos de chilia – ciasteczka w kształcie cygar.

Guimarães, wpisane na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, nazywane jest kolebką Portugalii i było pierwszą stolicą kraju. Do dziś zachowało się tam bardzo wiele zabytkowych budowli, a średniowieczne centrum miasta, to amfilada pałaców o przepięknych fasadach. Warto również zwiedzić zamek z X wieku, a także pałac – dawną siedzibę rodu Bragança, w którym mieści się dziś Muzeum Sztuki Współczesnej. Przymakiem Guimarães są lokalne wina.

Wizytę w północnej Portugalii zakończyłam w Telões, w winnicy i hotelu Monverde, gdzie można idealnie odpocząć i posmakować dobrego portugalskiego wina. Można tu również samemu skomponować swój własny, ulubiony trunk. Hotelowa restauracja uchodzi za jedną z najlepszych w okolicy, a nowoczesne wille z kominkami i widokiem na zbrocza porośnięte winoroślą będą idrym przystankiem przed kolejną podróżą. ■

WARTO WIEDZIEĆ**Jak dolecieć?**

Linia lotnicza Wizz Air oferuje bezpośrednie loty z Warszawy do dwóch portugalskich miast: Lizbony i Porto. Do stolicy kraju Wizz Air lata 3 razy w tygodniu. Ceny biletu w jedną stronę zaczynają się 269 zł. Loty do Porto odbywają się dwa (lipiec-wrzesień) lub trzy (kwiecień-czerwiec oraz w październiku) razy w tygodniu. Ceny biletu w jedną stronę zaczynają się od 319 zł.

Gdzie nocować?

Porto: Hotel Vinci Porto; vinciporto.com

Braga: Melia Braga Hotel&Spa; melia.com

Telões: Monverde Wine Experience Hotel, Quinta de Sanguinhedo; monverde.pt

Gdzie zjeść?

Mind the Glass, Praça de Gomes Teixeira 36, Porto; mindtheglass.pt

WOW (Rua do Choupelo 39, 4400-088 Vila Nova de Gaia

Restauracja Panorâmico Braga, Monte do Bom Jesus

Divina Gula (R. de Santa Maria 44, 4800-433 Guimarães – najlepsze słodczyce w mieście

Degustacja wina porto Caves Ferreira, Av. de Ramos Pinto 70 Vila Nova de Gaia; portoferreira.com

Trzeba zobaczyć **Księgarnia Lello;** Porto, Rua das Carmelitas 144; lello.pt

Rejs po Douro – firma Rota do Douro, Av. de Diogo Leite 438, Vila Nova de Gaia; rotadodouro.pt

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

“**APARTAMENTY ORKANA**
NOWA DEFINICJA LUKSUSU

+48 22 847 91 86, +48 693 90 90 60

sprzedaz@apm-development.pl

TEKST JULES QUARTLY

KRAJ INNOWACJI

Choć Tajwan jest znany głównie dzięki swojej stolicy, to pozostałe zakątki tego kraju są nie mniej atrakcyjne, zwłaszcza w kontekście turystyki biznesowej.

Terminal 3 lotniska Taoyuan zostanie otwarty w 2026 roku.

W przeciwieństwie do całej reszty świata pandemia Covid-19 dotknęła Tajwan tylko w niewielkim stopniu. Było to w dużej mierze zasługą opartej na nauce strategii zapobiegania zakażeniom, która zdobyła uznanie całego świata. Jednocześnie Tajwan postanowił przeznaczyć ten czas na modernizację swojej nieco przestarzałej już infrastruktury turystycznej. Efektem tego jest zmiana w postrzeganiu tego kraju jako butikowej destynacji na wydarzenia branży MICE, którą Tajwan od dawna pragnął zostać. Tymczasem przed pandemią działania zmierzające ku osiągnięciu tego celu były dopiero na początkowym etapie. W kraju nie brakuje powodów do optymizmu, choćby za sprawą dynamicznie rozwijającej się gospodarki. Władze przewidują w tym roku co najmniej 3-procentowy wzrost PKB dzięki mocniejszemu eksportowi i sprzedaży zaawansowanych technologii.

We wrześniu 2022 roku Biuro Turystyki Tajwanu przeszło gruntowną re-

organizację i przekształciło się w nową instytucję o nazwie Tourism Administration. Agencja ma dziś znacznie więcej narzędzi i wyższy budżet na rozwój branży MICE w całym kraju.

Jeśli wierzyć w słowa najnowszej kampanii promocyjnej o nazwie „MEET Taiwan”, goście biznesowi są teraz przyjmowani z otwartymi ramionami. W praktyce oznacza to m.in. zniżki na organizowane tu konferencje, a także darmowe bilety kolejowe i vouchery o wysokości nawet 70 dolarów dla in-

dywidualnych gości biznesowych, którzy przedłużą swój pobyt na Tajwanie. Przygotowywane są również atrakcyjne programy dofinansowania indywidualnego i grupowego zwiedzania lokalnych atrakcji.

Jako reakcja na zakaz Chin dotyczący podróżowania na Tajwan (nałożony w 2019 i nieco złagodzony pod koniec roku ubiegłego), wyspa zaczęła się aktywnie promować w zaprzyjaźnionych z nią krajach sąsiadujących, czyli w Japonii, Korei Południowej i Singapurze. Inne zachęty przyczyniły się do zwiększenia ruchu odwiedzających, zwłaszcza z Ameryki Północnej i Bliskiego Wschodu.

Tajwan odnotował również znaczący wzrost liczby miejsc noclegowych w pobliżu węzłów komunikacyjnych i turystycznych, takich jak dworzec główny w Tajpej. Coraz więcej hoteli pojawia się także w modnej dzielnicy rozrywkowej Ximending słynącej z licznych butików, kin i restauracji.

Pod koniec ubiegłego roku liczba turystów przybywających do Tajwanu przekroczyła sześć milionów, czy

nieco ponad połowę poziomu sprzed pandemii. Tymczasem liczba lotów na lotnisko Taoyuan International doszła już do 80 procent przedpandemicznych poziomów. Władze chcą, by w przyszłym roku liczba odwiedzających sięgnęła 12 milionów, stąd tak ogromne znaczenie ma budowany obecnie Terminal 3 lotniska.

Inwestycja pochłonie 3,1 mld dolarów i zostanie ukończona w 2026 roku, stając się tym samym integralną częścią projektu miejskiego Aeropolis z luksusowymi sklepami, centrami innowacji i obiektami konferencyjnymi. Istnieje również połączenie metrem z Tajpej i innymi miastami północnego Tajwanu, co skraca czas podróży między miastem a lotniskiem do 35 minut.

Renesans kulturowy

Będąc jednym z najbardziej zatłoczonych i najgęściej zaludnionych miejsc na świecie, Tajpej zrealizowało w ostatnich latach szereg megaprojektów, z których najnowszym jest Taipei Dome alias „Wielkie Jajo”. Budowa tego kompleksu

widowiskowo-sportowego trwała prawie 25 lat, a pierwszy mecz baseballowy odbył się tu w listopadzie ubiegłego roku.

Inne nowe obiekty to m.in. Taipei Performing Arts Center (Centrum Sztuk Performatywnych w Tajpej), które zostało otwarte rok temu w Shilin, w miejscu słynnego targu ulicznego i jest wspaniałym holdem złożonym z teatrowi. Charakterystycznym elementem TPAC jest ogromna kula wystająca z fasady głównego budynku.

Obiekt znajduje się niedaleko enklawy artystycznej Huashan 1914 Creative Park, gdzie mieszczą się warsztaty i sklepy z rękodziełem. Na uwagę zasługuje także ośrodek Songshan Cultural and Creative Park (Park Kultury i Twórczości w Songshan), gdzie znajdują się ciekawe galerie i designerskie sklepy. Natomiast Taiwan Contemporary Culture Lab to ośrodek twórczej współpracy i eksperymentów mieszczący się w budynku byłej

OD LEWEJ: Panorama miasta; hotel Four Seasons Taipei, który zostanie oddany do użytku w 2025 roku; budynek Taipei Performing Arts Center; MEET Taiwan

kwatery głównej sił powietrznych. Na przestrzeni ostatnich lat zmieniła się nawet panorama miasta. Stojący w Xinyi wieżowiec Taipei 101 jest przykładem tego, jak szalony pomysł zbudowania najwyższego budynku na świecie w jednej z najbardziej aktywnych stref trzęsień ziemi okazał się pomysłem przelomowym. Dawniej budynek stał samotnie, ale teraz otaczają go inne wieżowce, takie jak choćby Taipei Nan Shan Plaza z barami na dachu, przestrzenią biurową i luksusowymi centrami handlowymi. Naprzeciwko znajduje się nowy 31-piętrowy hotel Four Seasons, który ma zostać otwarty w 2025 roku. Ponadto w pobliżu wkrótce zostanie ukończony szmaragdowozielony szklany wieżowiec The Sky Taipei, który pomieści liczne sklepy, salę kon-

KIERUNKI

Poza stolicą

Choć Tajpej ze swoją kulturą, oryginalną kuchnią, gorącymi źródłami i kolorowymi barami jest poniekąd kwintesencją Tajwanu, to w ostatnich latach władze poczyniły ogromne inwestycje, by wśród turystów kraj ten nie kojarzył się jedynie z jego stolicą. Na całej wyspie powstają nowe lotniska, centra kongresowej i różnorodnej atrakcji. Wszystkie te atrakcje są świetnie ze sobą skomunikowane,

centralnego Tajwanu, a jego częścią będzie także duże centrum handlowe, hotel i centrum kongresowe. Jednocześnie planowane jest przedłużenie sieci szybkiej kolei do Pingtung, co oznacza, że 395-kilometrowa podróż z północy na południe kraju zajmie 90 minut.

Hsinchu

Położone w północno-zachodniej części Tajwanu miasto Hsinchu posiada park

certową, a także dwa nowe luksusowe hotele Hyatt i Andaz.

Warto wybrać się na wycieczkę na Górę Slonia, skąd roztacza się niezapomniany widok na stolicę, odwiedzić hotele z gorącymi źródłami w północnej dzielnicy miasta o nazwie Beitou, a także wziąć udział w licznych organizowanych tu imprezach, takich jak choćby całonocny festiwal sztuki Nuit Blanche, podczas którego miejskie muzea można zwiedzać aż do białego świtu.

W Tajpej nie brakuje również świetnych lokali gastronomicznych nagradzanych gwiazdkami Michelin. W wydanych kilka lat temu przewodniku po ulicznym jedzeniu francuscy eksperci poświęcili sporo miejsca lokalom w Tajpej. Na chwilę obecną aż 35 tajpejskich restauracji może poszczycić się gwiazdką Michelin, w tym dwie – aż trzema gwiazdkami.

Do najlepszych zalicza się restauracja Raw specjalizująca się we współczesnej kuchni tajwańskiej, a także lokal MUME, w którym serwowane są dania inspirowane nordyckimi trendami gastronomicznymi. Na starym mieście znajduje się również wiele barów sushi nagrodzonych gwiazdkami oraz liczne lokale serwujące wyrafinowane dania różnych kultur.

OD GÓRY:
Gorące źródła w dzielnicy Beitou; Songshan Cultural and Creative Park; stacja Hsinchu

a to dzięki przemyślanej sieci transportowej, co jest ogromnym atutem kraju nie tylko z punktu widzenia turystyki wypoczynkowej, ale również (a może i przede wszystkim) biznesowej.

Władze lotniska Taichung International, które niedawno zostało rozbudowane, ogłosiły właśnie zamiary budowy trzeciego terminalu, po uruchomieniu którego port będzie mógł przyjąć do ośmiu milionów pasażerów rocznie. Terminal ma stać się swoistą bramą do

technologiczny, który cieszy się podobną renomą do amerykańskiej Doliny Krzemowej. Mieszcza się tu bowiem jedno z czołowych na świecie firm zajmujących się produkcją półprzewodników, telekomunikacją i optoelektroniką. Warto odwiedzić to miasto choćby dla tutejszego TSMC Museum of Innovation (Muzeum Innowacji), gdzie możemy dowiedzieć się, jak dokładnie wygląda produkcja chipów i innych podzespołów elektronicznych.

Warto również wybrać się na wycieczkę rowerową wzdłuż miejskiego Nadmorskiego Obszaru Krajobrazowego, gdzie można podziwiać mokradła Xiangshan, lasy namorzynowe, malownicze ujścia rzek i strumieni oraz szerokie plaże. Znajdziemy tu również liczne platformy do obserwacji ptaków, a w porcie Nanliao przytulne knajpki serwujące przepyszne dania z owoców morza.

Taichung

Taichung to trzecie co do wielkości miasto Tajwanu, położone godzinę drogi od Tajpej. Znajdują się tu jedne z największych firm na świecie, takie jak Giant Bicycles i koncern Pou Chen, który wytwarza obuwie dla marek Nike czy Adidas i jest największym kontraktowym producentem obuwia sportowego na świecie.

Miasto konsekwentnie rozbudowuje swoją infrastrukturę konferencyjną. Jedną z najważniejszych inwestycji tego typu jest Międzynarodowe Centrum Kongresowo-Wystawiennicze mieszczące się w parku i charakteryzujące się przepastnym dachem w kształcie latającego dywanu. Budowa ma zakończyć się jeszcze w tym roku, a po ukończeniu drugiego etapu prac budynek ten stanie się naj-

POWYŻEJ:
Taipei 101

większym obiektem wystawienniczym w kraju. Pomijając kwestie biznesowe, zdaniem wielu, Taichung jest najbardziej przyjaznym do życia miastem na Tajwanie i charakteryzuje się najlepszą pogodą. Nic więc dziwnego, że to właśnie tutaj odbywa się obecnie wystawa kwiatów Taichung World Flora Expo, która potrwa do kwietnia 2024 roku. Organizatorzy spodziewają się około ośmiu milionów odwiedzających, którzy będą mogli tu podziwiać najpiękniejsze okazy flory, zadbane ogrody, a także wziąć udział w licznych pokazach i występach. Dotarcie na miejsce nie powinno nikomu sprawić kłopotu, ponieważ nowa sieć metra w Taichungu jest świetnie skomunikowana z krajowym systemem szybkiej kolei.

Tainan

Tainan jest pierwszą stolicą Tajwanu, a niedawno oddane do użytku tutejsze Międzynarodowe Centrum Kongresowe →

LETNISKOWA
REZYDENCJA

L. SKARZYŃSKI, A. SKARZYŃSKI

Apartamenty od 46m² do 134m²
NA SKRAJU PUSZCZY BIAŁEJ

Lokalizacja - Pułtusk ul. Letniskowa 24 / Poptawy

+48 504 236 450

BIURO@LSDEVELOP.PL

www.lsdevelop.pl

dogodnie mieści się tuż obok stacji kolei dużych prędkości. Obiekt charakteryzuje się retro-nowoczesnym wyglądem, nawiązującym do dawnej świetności miasta i jego przyszłości jako centrum technologicznego.

Tainan aspiruje również do miana ważnego ośrodka kulturalnego i kulinarnego Tajwanu. Tutejszy fort Anping wzniesiony przez Holendrów w 1634 roku, stanowi doskonale tło dla wycieczki po współczesnej historii kraju. Organizatorzy podróży mogą organi-

zować imprezy w Anping Tree House, XIX-wiecznym magazynie, przez który przechodzą konary drzewa banyan.

W Tainan znajduje się pięć dużych nocnych targowisk żywności, gdzie warto spróbować tradycyjnych przysmaków, takich jak bulion wieprzowy lub krewetkowy z makaronem, zupa z klopsikami rybnymi czy też przepyszne ciastka ryżowe. Nie brakuje tu również kawiarni i barów bistro otwartych przez nowe pokolenia smakoszy. Polecam zwłaszcza lokal Jai Mi Ba i serwowany tu makaron z kurczakiem, a także pieczony ózór wołowy skropiony sosem truflowym.

Kaohsiung

Przed wybuchem pandemii miasto Kaohsiung zdążyło wyrobić sobie markę w branży MICE, a po wprowadzeniu ograniczeń organizowało liczne wydarzenia formie hybrydowej. W ostatnich latach w tym drugim co do wielkości mieście i największym porcie Tajwanu dokonano znacznych inwestycji, m.in. rozbudowując centrum wystawowe.

Centrum Sztuki jest największym na świecie centrum sztuk performatywnych.

To pierwszy obiekt MICE na Tajwanie, który mieści się bezpośrednio nad brzegiem oceanu w bliskim sąsiedztwie luksusowych jachtów, lśniących wieżowców znanych firm i hoteli. Warto zatrzymać się w butikowym Silks Club Hotel usytuowanym w zmodernizowanym porcie Kaohsiung. Obiekt ten jest naszpikowany nowoczesnymi rozwiąza-

OD GÓRY: Kaohsiung – największy port Tajwanu; lasy namorzynowe o zachodzie słońca w Hsinchu; fort Anping w Tainan; centrum wystawowe w Kaohsiung

niami, a tutejsza restauracja narodzona gwiazdką Michelin zapewnia wspaniałe doznania kulinarne. Warto także odwiedzić oddział Narodowego Muzeum Pałacowego, gdzie prezentowane są artefakty z całej Azji, a także Narodowe Centrum Sztuki w Kaohsiung, w którym mieści się opera, teatr, sala koncertowa, amfiteatr i biblioteka. ■

FOT. AARON CHEN P52, JUI-CHI-CHAN, EFRED/ISTOCK

Dom z dala od trosk

Solidny, z litego drewna, na wyspie Wolin, tuż przy niemieckiej granicy. Nad brzegiem jeziora, przy parku narodowym i dzikich plażach Bałtyku. Zobacz komfortowy azyl wśród dzikiej natury w stanie gotowym do zamieszkania.

Mamre
Morze spokoju

To my dbamy o Twój LOT!

Polskie Linie Lotnicze LOT prezentują nowy, autorski Podcast Lotniczy w serii „To my dbamy o Twój LOT” z udziałem Radka Kotarskiego w roli prowadzącego. Celem nowego projektu jest przybliżenie kulis pracy branży lotniczej w przystępnej, ciekawej formie. Seria składa się z pięciu odcinków z udziałem ekspertów PLL LOT.

KOTARSKI W ROLI PROWADZĄCEGO

PLL LOT zaprosiły do współpracy Radka Kotarskiego – polskiego dziennikarza, pisarza, przedsiębiorcę i twórcę popularnego kanału edukacyjnego „Polimaty”. Jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych polskich popularyzatorów nauki.

NOWY ODCINEK TO NOWA PODRÓŻ

Każdy odcinek serii „To my dbamy o Twój LOT” to nowa, ciekawa historia ukazująca, jak dynamiczna i kompleksowa jest branża lotnicza. Zaproszeni goście to eksperci z wieloletnim doświadczeniem, którzy dbają o to, aby podróże z PLL LOT były bezpieczne i komfortowe.

W pierwszym odcinku Maciej Dziudzik, Dyrektor Biura Floty PLL LOT jako pierwszy zabiera nas w urzekającą podróż w czasie. W rozmowie z Radkiem Kotarskim swoją opowieść zaczyna od okresu powojennego, by płynnie przejść do przyszłości lotnictwa i latającego skrzydła. Zdradza tajemnicę ceramiki w silniku, a także opowiada o personifikacji samolotów.

Z kolei Robert Ludera, Dyrektor Biura Siatki Połączeń i Aliansów, dzieli się szeroką wiedzą na temat tworzenia siatki połączeń lotniczych i zaprasza nas do świata, w którym nie ma miejsca na spekulacje, gdzie kluczową rolę odgrywają ludzie, ich potrzeby i relacje międzykulturowe. W rozmowie z Radkiem Kotarskim opowiada o przyzwyczajeniach mieszkańców Kaukazu do podróżowania w środku nocy, o zróżnicowanym menu w lotach do Korei Południowej i do USA oraz wyjaśnia,

Celem projektu jest przybliżenie kulis pracy branży lotniczej w przystępnej, ciekawej formie.

kim jest agent handlowy. Wspomina także o operacjach, aspiracjach i nowych kierunkach.

Gościem trzeciego odcinka jest Maciej Błażewicz, Kierownik Sekcji Kontaktów Pisemnych, który opowiada o pracy z pasażerami i podkreśla niezwykle rolę empatii, profesjonalizmu oraz umiejętności rozpoznawania potrzeb. Dzięki bogatemu doświadczeniu doskonale zdaje sobie sprawę z tego, że dla wielu osób podróżowanie samolotem bywa stresujące. Wraz ze swoim zespołem potrafi zredukować napięcie, a będąc pierwszym kontaktem dla pasażera, tworzy komfortowe warunki do zadawania pytań – nawet tych najbardziej zaskakujących.

Jak wygląda rekrutacja oraz szkolenie na członka personelu pokładowego?

Jak cabin crew przygotowuje się przed lotem oraz jak radzi sobie z sytuacjami awaryjnymi w powietrzu? - w czwartym odcinku Milena Dudek, Kierowniczka Działu Rozwoju i Komunikacji Wewnętrznej w Biurze Personelu Pokładowego, opowiada o kulisach pracy personelu pokładowego. To opowieść o zawodzie, który odrywa od ziemi, ale nie od rzeczywistości, dzięki któremu pasażerowie są bezpieczni i otoczeni troską.

W ostatnim odcinku serii, Maciej Kowalówczany, Kierownik Działu Customer Experience w Biurze Rozwoju Produktu i Customer Experience, odpowiada na pytania - dlaczego jagodzianki stały się symbolem podróży z PLL LOT? Jak wybiera się fotele lotnicze? Jak współpraca z lotniskami wpływa na doświadczenia pasażerów podczas boardingu? Czyli historia o standardach obsługi pasażera w branży lotniczej.

Odcinki dostępne są na stronie PLL LOT, na kanale YouTube oraz Spotify. ■

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

PODCAST LOTNICZY ✈️

POSŁUCHAJ

TEKST HANNAH BRANDLER, MARZENA MRÓZ

Odkrywamy Port Lotniczy w Stambule

Mający ambicję stać się największym lotniskiem na świecie, port lotniczy w Stambule za kilka lat będzie mógł obsłużyć do 200 milionów pasażerów rocznie.

Przez wiele lat pasażerowie podróżujący między Europą i Azją korzystali z portów przesiadkowych w Doha, Dubaju i Amsterdamie, nie biorąc nawet pod uwagę stambulskich lotnisk, które pomimo dogodnej lokalizacji miasta na trasie między oboma kontynentami, zmagaly się z częstymi opóźnieniami i tłokiem w terminalach.

Jednakże w 2018 roku na scenie pojawił się nowy „zawodnik” – lotnisko Istanbul Grand (zwane pokrótce iGA), które po ukończeniu wszystkich czterech etapów budowy stanie się największym portem lotniczym na świecie.

Lotnisko zajmuje powierzchnię 76,5 miliona metrów kwadratowych i charakteryzuje się konstrukcją typu „wszystko pod jednym dachem”. Oznacza to, iż całość mieści się w jednym mega-terminalu o powierzchni 1,4 miliona mkw., który obsługuje zarówno loty krajowe, jak i międzynarodowe. Są tu także trzy niezależne pasy startowe, wieża kontroli lotów i mnóstwo innych obiektów. Warto również nadmienić, że w odpowiednim czasie powstaną osobne terminale dla VIP-ów oraz prywatnych odrzutowców.

Docelowo, czyli do 2028 roku, lotnisko będzie dysponować pięcioma równoległymi pasami startowymi północ-południe i jednym pasem startowym wschód-zachód. Będzie także w stanie obsłużyć do 200 mln pasażerów rocznie (obecna przepustowość wynosi 90 mln podróży). W ubiegłym roku w zestawieniu ACI World Airport Traffic Dataset iGA zyskał tytuł najbardziej ruchliwego lotniska w Europie i siód-

mego na świecie. Oto udogodnienia, jakie na chwilę obecną oferuje ten przepastny port.

Dojazd

Lotnisko w Stambule znajduje się 53 km od dzielnicy Taksim po stronie europejskiej i 65 km od dzielnicy Kadikoy – po stronie anatolijskiej.

Można tu dojechać metrem M11 kursującym na trasie Gayrettepe – Terminal towarowy. Dojazd z terminalu pasażerskiego do centrum zajmuje około 25 minut. Równie wygodnym środkiem transportu są autobusy wahadłowe Havaist oraz IETT.

Na lotnisku

Warto pobrać aplikację mobilną lotniska, w której znajdziemy m.in. opcję śledzenia lotów, wirtualnego asystenta, mapy, audioprzewodniki dla osób niedowidzących, oraz usługę „znajdź

mój pojazd”. Na terenie terminalu nie używa się komunikatów głosowych, ale obiekt jest doskonale oznakowany, a czasy przylotów i odlotów można śledzić na wszechobecnych tablicach elektronicznych.

Warto pamiętać, że na lotnisku w Stambule znajdują się dwie strefy kontroli bezpieczeństwa: jedna w strefie ogólnodostępnej, druga – w strefie operacyjnej. Lotnisko posiada nowoczesne skanery, więc podróżni nie muszą wyjmować z bagażu sprzętu elektronicznego ani płynów. Minimalny czas przesiadki dla pasażerów tranzytowych wynosi 90 minut.

Lokalny design

Zaprojektowane przez londyńską firmę Grimshaw lotnisko inspirowane jest lokalnym krajobrazem. Sklepione sufity nawiązują do architektury osmańskiej i islamskiej, a w słoneczny dzień wpadające światło odbija się na marmurowej podłodze w formie półksiężyców.

Jednocześnie siedem głównych wejść do terminalu jest ukłonem w stronę samego Stambułu, jako miasta położonego na siedmiu wzgórzach, a główna arteria w hali odlotów została nazwana na cześć cieśniny Bosfor.

Nawet wieżę kontroli ruchu lotniczego zaprojektowano tak, by przypominała kształtem tulipana – kwiat będący symbolem Turcji.

Lotnisko posiada certyfikat LEED Gold (Lidera Projektów Energooszczędnych i Przyjaznych Środowisku) i wyróżnia się dużą ilością zieleni, srylowymi drewnianymi belkami i dużymi oknami, od podłogi do sufitu.

POWYŻEJ: Sklepione sufity nawiązują do architektury osmańskiej i islamskiej

LOTNISKO W STAMBULE W LICZBACH

- 76,5 mln mkw. powierzchni całkowitej
- 53 700 mkw. tyle zajmuje strefa wolnocłowa
- 1500 lotów dziennie
- 181 sklepów
- 108 kawiarni i restauracji
- 100 przewoźników
- 315 destynacji w Europie, Azji, Afryce i Amerykach

zencji. Rezerwacji należy dokonać z co najmniej 24-godzinnym wyprzedzeniem. Cena – 100 euro za godzinę.

Handel i gastronomia

Pierwszą przestrzenią, którą dostrzegamy po przekroczeniu kontroli bezpieczeństwa w hali odlotów, jest strefa „Diamond”. Znajdziemy tam sklepy luksusowych marek, takich jak Gucci czy Dior.

Jednym z niewątpliwych atutów portu jest jego bogata oferta gastronomiczna: od barów szybkiej obsługi, po lokale serwujące wykwintną kuchnię międzynarodową i restauracje specjalizujące się w daniach kuchni tureckiej.

Wypoczynek i rozrywka

Zaplecze rekreacyjne stambulskiego lotniska jest bardzo bogate. Znajdzie-

OD GÓRY: W terminalu nie brakuje miejsc siedzących oraz sklepów

my tu m.in. sześć ozdobionych zielonymi roślinami stref wypoczynku z leżakami, tarasami dla niepalących i palących, ekspresowe gabinety spa, a także większy kompleks odnowy biologicznej Ambassador Spa & Beauty Salon – z łaźnią turecką obok saloniku iGA Lounge.

Jeśli zamiast odpoczynku wolimy spędzić czas nieco bardziej aktywnie, możemy wybrać się na przykład do lotniskowego muzeum, prezentującego bogatą kulturę Turcji na przykładzie 316 dzieł powstałych od okresu prehistorycznego aż do współczesności. Jest to największe muzeum lotniskowe na świecie (całość zajmuje ponad 1000 mkw. powierzchni), czynne codziennie od 8.30 do 23.00 (wstęp od 13 euro).

Dla najmłodszych podróżnych na terenie portu przygotowano pięć dobrze wyposażonych placów zabaw, a w naj-

bliższych tygodniach do użytku oddane zostanie wirtualne centrum rozrywki.

Saloniki lotniskowe

Lotnisko posiada kilka saloników dostępnych bezpłatnie dla pasażerów należących do programów lojalnościowych linii lotniczych i członków sojuszy. Można do nich wejść także za opłatą.

iGA Lounge Salonik ten znajduje się na poziomie H w strefie odlotów międzynarodowych i jest dostępny bezpłatnie dla posiadaczy karty iGA Pass, pasażerów korzystających z zakontraktowanych programów podróży (Priority Pass, Dragon Pass, High Pass i LoungeMe) lub odpłatnie dla pozostałych podróżnych. Jest to naprawdę przestronne miejsce, zdolne pomieścić do 585 podróżnych.

Dość powiedzieć, że przy wejściu znajduje się pomocna mapka, dzięki której nie zgubimy się w zakamarkach tego ogromnego kompleksu.

Wśród licznych udogodnień iGA Lounge znajdziemy między innymi sklep wolnocłowy, strefy relaksu, prysznic, miejsca do modlitw, otwarty taras, stół do gry w piłkarzyki oraz strefę masażu.

Do dyspozycji gości są także dwa duże stoły bufetowe z zimnymi daniami, dwie stacje z gorącymi posiłkami oraz dedykowana stacja ze świeżo przyrządzoną pide (turecką pizzą). W saloniku znajdują się także dwa bary z napojami alkoholowymi; nie brakuje tu automatów serwujących kawę, herbatę oraz napoje bezalkoholowe.

Odpłatny wstęp kosztuje 75 euro na cztery godziny (37,5 euro dla dzieci w wieku 7-12, bezpłatny dla dzieci poniżej 7 roku życia). Członkowie programu Priority Pass mogą korzystać z saloniku bez opłaty.

iGA Youth Lounge

Salonik ten mieści się między bramkami A i B, i jest otwarty dla pasażerów w wieku od 15 do 30 lat. Jego oferta to m.in. darmowe przekąski i napoje,

OD GÓRY

Wejście do saloniku lotniskowego; Drzewka w pobliżu bramek lotniskowych

gry planszowe, konsole do gier oraz cztery godziny bezpłatnego dostępu do WiFi. Całość przypomina amfiteatr; jest tu dużo zieleni oraz wygodnych miejsc siedzących. Wstęp (do 4 godzin) kosztuje 15 euro.

Saloniki Turkish Airlines Turecki przewoźnik posiada na lotnisku dwa saloniki – oba zlokalizowane na piętrze odlotów międzynarodowych. Zarówno Business Lounge, jak i Miles & Smiles Lounge mają powierzchnię 5600 mkw. i mogą pomieścić do 765 osób.

Skyteam Lounge Salonik ten sąsiaduje z iGA Lounge, ale żeby do niego wejść, należy okazać ważny bilet w klasie pierwszej lub biznes albo być członkiem programu Elite Plus Frequent Flyer podróżującym lotem międzynarodowym obsługiwany przez linie Air France, KLM, Korean Air, Middle East Airlines, TAROM albo Saudia.

Dostępność

Władze lotniska dokładają wszelkich starań, aby zapewnić wsparcie pasażerom starszym i niepełnosprawnym. Na terenie terminalu znajdują się dedykowany personel, który udziela pomocy podróżnym wymagającym takiej opieki. Podobnie jak ma to miejsce na innych lotniskach, pasażerowie mogą tu poprosić o specjalną smycz ze słonecznikami, która jest jasnym sygnałem, że potrzebują oni większego wsparcia.

W terminalu znajduje się również specjalne zaciszne pomieszczenie przeznaczone dla osób z niewidocznymi niepełnosprawnościami, takimi jak demencja, autyzm i stany lękowe. O przepustkę można poprosić jeszcze przed przyjazdem na lotnisko, ale istnieje także możliwość wyrobienia jej już po przyjeździe. W pomieszczeniu znajduje się kącik zabaw dla dzieci, telewizor oraz sporo miejsc siedzących. Jest tu także wydzielony osobny pokój z miękkimi ścianami i kolorowym oświetleniem.

Warto nadmienić, że podróżni powyżej 65. roku życia mogą skorzystać z szybszej odprawy bezpieczeństwa i paszportowej, a także bezpłatnego transportu wewnątrz terminala. ■

Na lotnisku znajdują się dźwiękoszczelne kabiny do pracy.

Zakwaterowanie

Na terenie terminalu mieszczą się hotele krótkoterminowe marki YOTEL oraz YOTELAIR. W obu znajdziemy pomieszczenia ogólnodostępne z barem, restauracjami, salami konferencyjnymi i siłownią.

YOTEL znajduje się w strefie ogólnodostępnej, w pobliżu bramki 7 i stanowiska odprawy R. Jego oferta to 171 mikropokoi idealnych na jeden nocleg.

YOTELAIR znajduje się w strefie operacyjnej portu (drugie piętro hali odlotów) i dysponuje 280 pokojami. Aby do niego dotrzeć, najłatwiej podążać znakami kierującymi do bramek A i B. Pokoje można tu wynająć zarówno na całą noc, jak i na krótszy okres (minimalnie na cztery godziny).

YOTELAIR oferuje także podróżnym kabiny o nazwie Recharge Cabins (naprzeciwko wejścia do saloniku iGA), które można wynająć na godzinę i bez uprzedniej rezerwacji. W każdej kabinie znajduje się łóżko, telewizor oraz małe biurko. Prysznic i toalety są wspólne.

Jeśli natomiast zależy nam jedynie na szybkiej drzemce i nie chcemy przepłacać, możemy wynająć jedną z 25 kabin sypialnych iGA Sleepods, które znajdują się przy bramce D w hali odlotów. Wygód tu raczej nie ma – na wyposażeniu kabiny, oprócz miejsca do spania,

znajduje się jedynie koc, gniazdko elektryczne oraz miejsce na bagaż. Cena za godzinę waha się od 15 do 20 euro w zależności od pory dnia.

Zaplecze biznesowe

Lotnisko posiada wiele doskonale zaprojektowanych stref dla osób podróżujących służbowo. Wszystkie miejsca siedzące na terenie terminalu posiadają porty USB i gniazdko do ładowania urządzeń przenośnych.

Dostawcą WiFi jest firma telekomunikacyjna Turk Telekom, a sam proces uzyskiwania darmowego dostępu do Internetu jest dość skomplikowany. Aby otrzymać login i hasło do WiFi należy bowiem zeskanować paszport w jednym z kilkunastu stanowisk rozmieszczonych na terenie terminala.

Dostęp do Internetu jest darmowy przez dwie godziny, za dalsze połączenie trzeba zapłacić.

Na lotnisku znajduje się również kilka dźwiękoszczelnych kabin, zwanych iGA Business Pods, które można wynająć za opłatą godzinową w wysokości 6 euro, aby w ciszy i spokoju popracować lub porozmawiać przez telefon.

Z kolei sala iGA Business Room, która znajduje się obok hotelu YOTELAIR, przeznaczona jest do większych spotkań. Może pomieścić do ośmiu osób, a w cenę jej wynajmu wliczono WiFi, przekąski i napoje, projektor oraz tablicę do pre-

Z przesiadką w Paryżu

Wybierając się w podróż z przesiadką w Paryżu, warto skorzystać na lotnisku CDG z kilku saloników biznesowych – ekskluzywnych poczekalni dla pasażerów Air France. Najnowszy i największy z nich znajduje się w terminalu 2F. Zajmuje on dwupoziomą powierzchnię 3.000 mkw. i może jednocześnie gościć 570 osób. To dzieło kanadyjskich architektów i francuskich projektantów ma imitować wrażenie lewitacji i jest zaproszeniem do podróży we francuskim stylu, zanim jeszcze pasażerowie wsiądą do samolotu. Tę wyjątkową przestrzeń, z dala od zgiełku lotniska, dedykowano klientom biznesowym Air France oraz członkom programu Flying Blue Elite Plus. Pozostali podróżni Air France mogą korzystać z salonu w ramach dostępności, za opłatą. Salon został zaprojektowany przez agencję Jouin Manku, założoną przez kanadyjskiego architekta Sanjita Manku oraz francuskiego projektanta Patricka Jouina. To prawdziwa oaza ciszy i spokoju w samym sercu paryskiego lotniska. Można tu skosztować francuskich specjalów i rozpocząć podróż – jeszcze na ziemi – z kieliszkiem szampana. W tym dwu-

poziomym wnętrzu o zaokrąglonych kształtach dominuje lastryko, kamień lawowy, drewno i skóra. W projekcie wykorzystano kolorystykę Air France – odcienie niebieskiego, biel i odrobinę czerwieni.

JAK FRANCUSKIE BISTRO

Na gości salonu czekają specjalne dania kuchni francuskiej, a oferta gastronomiczna jest dostosowana do pory dnia, w której podróżujemy. Na obu piętrach znajdują się kioski, które serwują szybkie przekąski

Na górnym piętrze poczekalni, na gości czekają komfortowo urządzone strefy relaksu. Tu też znajduje się strefa zabiegowa Clarins.

dostępne przez cały czas, takie jak mini kanapki, sałatki i gorące quiche. Rano działa dedykowane stanowisko z naleśnikami, a w porze lunchu szef kuchni przygotowuje dania na ciepło. Goście mają też do dyspozycji stanowiska z napojami, a ofertę francuskiego bistrotu dopełniają sery i desery. Ciekawym uzupełnieniem jest strefa detoksu, w której można zasiąść z filiżanką ziołowej herbaty.

CZAS NA RELAKS

Po wejściu do poczekalni goście są oświadczeni witani przez personel Air France. Poza tradycyjną recepcją, w holu znajdują się samoobsługowe kioski, w których pasażerowie mogą samodzielnie zeskanować kartę pokładową. Obok wydzielono miejsce na przechowalnię bagażu i gablotę z akcesoriami podróżnymi sklepu Air France Shopping. Centralnym elementem dolnej części salonu jest imponujący widok pasa startowego, który można obserwować przez gigantyczne, panoramiczne okno. Na górnym piętrze poczekalni, na gości czekają komfortowo urządzone strefy relaksu. To idealne miejsce dla podróżnych, którzy mają więcej wolnego czasu. Są tu duże, wygodne leżanki, rozkładane fotele oraz dyskretne oświetlenie. Tu też znajduje się strefa zabiegowa Clarins. Na terenie całej poczekalni dostępne jest bezpłatne Wi-Fi oraz gniazdzka elektryczne.

Pasażerowie, odlatujący z terminala 2 E, m.in. do Ameryki Południowej, mogą skorzystać z trzech saloników biznesowych o podobnym standardzie, dogodnie zlokalizowanych w pobliżu ich gatów. airfrance.com

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

BILETY LOTNICZE DLA KLIENTÓW INDYWIDUALNYCH I FIRM

www.centrumlotow.pl

ATRAKCYNE OPŁATY SERWISOWE • OKAZJE BIZNES I FIRST
TANIE LINIE • OFERTY HOTELOWE • DZIESIĄTKI PORAD

Polska peretka na Malediwach

Malediwy to kraj niezwykle, inny niż wszystkie, niebezpiecznie uzależniający. Kto był na Malediwach w odpowiednim kurorcie, będzie czuł przymus by tam powrócić.

TEKST MAGDALENA BORATYŃSKA

Niby to tylko piasek, fluoryzujące błękitne morze i ciepły wiatr, ale to trzy elementy nie do podrobienia.

MAPY JAK GAZETY

Malediwy zmieniają się tak szybko, że mapy trzeba drukować często jak gazety. Człowiek zastąpił tu Stwórcę i zmienia morze w ląd, na którym powstają wieżowce, i to tam, gdzie do niedawna nie było ani żadnych wysokich budynków, ani nawet samochodów. Z tym, że tu, odwrotnie niż w np. Emiratach Arabskich, turysta ucieka jak najdalej od nowoczesnych wieżowców, te budowane są dla szybko bogacącej się lokal-

nej społeczności oraz cudzoziemców obsługujących ten gigantyczny przemysł turystyczny.

Jeszcze w latach 70. garstka tubylców mieszkała w słomianych chatkach, a kraj nie istniał na turystycznej mapie świata. Kto i po co chciałby zobaczyć kilka tysięcy piaskowych wyprysków na środku Oceanu Indyjskiego? Robinson Cruzoe miał przynajmniej dużą wyspę pełną egzotycznej roślinności, a tu, co najwyżej kilka palm i mangrowców; odległości między atolami ogromne i nie do pokonania zwykłą łódką. Misja Narodów Zjednoczonych w latach 60. wydała krytyczną opinię, co do turystycznego potencjału tego miejsca.

TYCH WYSP NIE MOŻNA KUPIĆ

Dziś Malediwy to najszybciej rozwijająca się turystyczna destynacja świata, z największą koncentracją luksusowych hoteli. Jednak nie pięciogwiazdkowych molochów, tylko kameralnych, maksymalnie jednopiętrowych all-villas-hotels, (czyli wyspa – to jeden hotel składający się wyłącznie z wolnostojących willi oraz restauracji, Spa i innych miejsc usługowych), z których prawie każda willa ma własny basen, plażę lub zejście do wody. Obecne są tu wszystkie najlepsze i najdroższe sieci hotelowe.

Wysp nie można kupić i coraz trudniej wynająć, dlatego najmocniejsze marki, decydują się na rozbudowanie czy wybudowanie sztucznych wysp. Wśród tych gigantów, jest też polski akcent. Jedna z piękniejszych wysp, położona na atolu Noonu, została zagospodarowana przez Polaka, który stworzył tak wspaniały i luksusowy ośrodek, że znana z wysokiej jakości szwajcarska sieć Mövenpick, słynąca z doskonałej kuchni i perfekcyjnie troskliwej opieki personelu, wzięła go pod swoje skrzydła.

MIEJSCE KTÓRE UZALEŻNIA

Właściciel chciał, aby jego hotel był zarządzany przez Polaka, a polskich szefów hoteli najlepszych marek świata jest niewiele i mają wieloletnie kontrakty. Udało mu się jednak, zdobyć osobę nie tylko z elity światowego managementu hoteli, to jeszcze wyjątkowo ciepłą, dbającą, skromną i...bardzo polską, tak więc trafienie na taką wyspę jest dla mnie, patriotki, dodatkowym plusem i dumą.

Jego zaangażowanie i umiejętność motywowania i wykształcenia całego zespołu jest wyjątkowa. Każdy z obsługi wie gdzie leży Polska i dzięki Stanisławowi ma szacunek do naszego kraju, więc choćby z tego względu warto wybrać właśnie ten hotel spośród wielu pięciogwiazdkowych oaz luksusu.

Mövenpick należy do światowej czołówki, mimo to ceny, choć wysokie, są dosyć atrakcyjne jak na tak wysoki standard willi, serwisu, położenia wyspy i jej naturalnego piękna. Malediwy to wakacje, na których nie można oszczędzać! Tu nie jedzie się po to by

Mövenpick należy do światowej czołówki, mimo to ceny, choć wysokie, są dosyć atrakcyjne jak na tak wysoki standard willi, serwisu, położenia wyspy i jej naturalnego piękna.

Dziś Malediwy to najszybciej rozwijająca się turystyczna destynacja świata.

FOTOMATERIAŁY PRASOWE

zwiedzać czy uprawiać sport (oferta sportów jest dostępna, ale nie dominująca, np. zajęcia jogi na pomoście przy zachodzie słońca, snorklowanie, nurkowanie, jskutery wodne), tu jedzie się dla luksusu – luksusu unikatowej aury Natury i tego stworzonego przez człowieka – pięknych willi, błogości Spa i wyśmienitej kuchni.

Luksus i obsługa, a w zasadzie opiekuńczość, którą tu przeżyjesz, zostanie w tobie na całe życie. Nie lubię terminu „ładowanie baterii” na wakacjach, ale po pobycie w odpowiednim miejscu będziesz czuł, że twoja głowa otworzy się na nowe, twoje ciało będzie spragnione zdrowszego trybu życia i będziesz miał więcej pomysłów na zarobienie pieniędzy, które umożliwią następny tutaj pobyt, bo jak już wspomniałam, to miejsce uzależnia!

Jak wybrać idealną dla siebie wyspę-hotel, skoro nie ma żadnych obiektywnych zestawień i porównań hoteli, a opisy w Internecie są wyłącznie reklamą pokazującą idylliczne obrazki? Pokój, uśmiechnięte buzie, a najważniejsze są zupełnie inne elementy, np. czy wyspę

MÖVENPICK RESORT KUREDHIVARU MALEDIWY

Wyjątkowy, luksusowy kurort hotelowy i tropikalna oaza. Ten pięciogwiazdkowy resort, położony zaledwie 45 minut od międzynarodowego lotniska Velana, oferuje 105 luksusowych willi i rezydencji usytuowanych zarówno nad wodą, jak i na plaży. Tropikalny raj zapewnia komfort w stylowych warunkach, oferując zabiegi w pięknym Spa, bogato wyposażone centrum fitness, klub dla dzieci, centrum nurkowania i sportów wodnych, a także trzy restauracje – do wyboru. Bodumas specjalizuje się w kuchni japońskiej, Latittude 5.5 oferuje kuchnię Zachodu z dodatkiem świeżo złowionych ryb i owoców morza, natomiast w Restauracji ONU Marche serwowane są pyszne śniadania oraz kolacje. W OAK Lounge można posmakować doskonałych win z nowego i starego świata. Można tam również zamówić pięciodaniowe menu degustacyjne z dodatkiem wyrafinowanych win. Taka kolacja jest przygotowywana dla maksimum ośmiu osób. Wyjątkowe kolacje odbywają się, na życzenie gości, również na plaży. W ofercie hotelu jest też 24-godzinny serwis – villa dining experience.

Na gości czeka tu wiele atrakcji, takich jak tematyczne wieczory, takie jak np. jungle evening, jazda na skuterach wodnych, koktajle na plaży podczas których można poznać innych gości, a także lokalny folklor. Wielokulturowy, niezwykle profesjonalny personel hotelu, doskonale dba o gości i potrafi zaspokoić nie tylko ich życzenia, ale i zachcianki.

Wyspa, położona na atolu Noonu, gwarantuje najwyższy stopień prywatności zarówno dla par, jak i dla rodzin. Zachwyca turkusowym kolorem oceanu, co jeszcze bardziej podkreśla piaszczyste dno wokół willi na wodzie. Wszystko to sprawia, że goście czują się tu jak w wyjątkowym sanktuarium gwarantującym luksus, spokój i relaks.

można obejść dookoła (niektóre mają rafy lub częścię – zaplecze gospodarczo-dostawcze uniemożliwiające romantyczny spacer wokół). Większość wysp ma też ostre kawałki rafy przy brzegu czy inne problemy. Tak więc tworzę własne zestawienie oparte na corocznych empirycznych doświadczeniach.

Mövenpick ma kilka wyjątkowych zalet: wyspa, na której leży, otoczona jest równomierną plażą umożliwiającą przyjemne obejście jej dookoła w dwadzieścia pięć minut. Wszędzie można poruszać się na bosaka – po mięciutkim piasku, albo po idealnie sprzątniętych alejkach wśród zachowanych kawałków oryginalnej dżungli. Do dyspozycji gości są "buggy", po które można zadzwonić, by dojechać nimi do restauracji czy do Spa. Rafa koralowa

jest atutem tej wyspy, a nie jak często bywa – niewygodą. Całe wybrzeże jest piaszczyste, a wyrzucane przez morze martwe kawałki rafy są zbierane w jedno miejsce, by nie skaleczyć stóp. Zarówno nurkowanie z butlą, jak i maską możliwe jest tuż obok hotelu, nie trzeba wpływać daleko w morze.

LUKSUSOWA BOMBONIERKA

Na Malediwach na ogół wybieram wille na wodzie, w Mövenpick te na plaży są jednak jeszcze lepsze – przestronne, z długim prywatnym basenem wyłożonym płytkami z czarnej lawy, położone tuż przy plaży, ale jednak gwarantujące intymność we własnym ogrodzie oraz antresolą-tarasem, z której można obserwować zachód słońca pijąc szampana

Tu jedzie się dla luksusu – luksusu unikatowej aury Natury i tego stworzonego przez człowieka.

na dopasowujących się do twojego ciała wygodnych pufach. W willach na plaży (One Bedroom Beach Villa) znajduje się osobny salon, który może być przekształcony w dodatkową sypialnię dla dzieci. Spektakularne wille na wodzie wyróżniają olbrzymie łazienki z toaletką i wanną. Można z nich wyjść bezpośrednio do oceanu, a biorąc prysznic – obserwować faunę morską. Cała wyspa-hotel wygląda jak luksusowa bombonierka z jasnymi domkami na wodzie lub willami ukrytymi w gęstej tropikalnej roślinności wzdłuż plaży.

FOTOMATERIAŁY PRASOWE

Mövenpick należy do światowej czołówki. To wyjątkowy, luksusowy kurort i tropikalna oaza.

Wystrój wnętrza jest nowoczesny i praktyczny, wykonany z lokalnych materiałów np. meble z łupinek kokosa. Ekologia i unikanie plastiku na Malediwach to sprawy priorytetowe, które gwarantują tu życie w zgodzie z naturą, co z kolei gwarantuje im certyfikaty Green Globe i wszelkie możliwe wyróżnienia.

Przyjemności trudno opisać, każdy odczuwa je indywidualnie, a tu czekają same przyjemności, takie jak choćby „chocolate hour” – co dzień o 16.00 przez godzinę hotel zaprasza na bezpłatną ucztę sławnych lodów i słodczy z logo Mövenpick. Bufet śniadaniowy jest tak bogaty i pyszny, że mógłby być jedynym posiłkiem, gdyby nie to, że kolacje są jeszcze wspanialsze, w kilku restauracjach do wyboru, bufety, a raz w tygodniu langusty i homary – ile dusza zapagnie! Nawet cappuccino serwowane jest w taki sposób, tak spersonalizowane i podane, że... powrót do Europy staje się trudny. No cóż, żadne uzależnienie nie jest łatwe, ale w to chyba warto wpaść, bo daje impuls i sens pracy, aby powrócić na Malediwy jak najszybciej. ■

Cała wyspa-hotel wygląda jak luksusowa bombonierka

Mövenpick inny niż wszystkie

Ze STANISŁAWEM PAJDZIŃSKIM, General Managerem Mövenpick Resort Kuredhivaru Maldives – rozmawiał ROBERT GRZYBOWSKI.

Czym wyróżnia się Mövenpick na Malediwach spośród innych światowych brandów hoteli luksusowych?

Wyróżnia nas przede wszystkim położenie. Znajdujemy się w północnej części Malediwów, na Atolu Noonu, na który można dotrzeć seaplanem w niespełna 45 minut z lotniska w Mahé. Mamy tutaj jedną z najlepszych plaż, a – co najważniejsze – również jedną z najpiękniejszych raf koralowych. Doceniają to nasi goście, szczególnie ci, którzy byli na Malediwach już kilka razy i mogą nas porównać z innymi kurortami. Wyspa jest całkowicie naturalna i nie trzeba się wybierać daleko na snorkling czy nurkowanie z butlą, bo mamy swoją własną rafę i to na dodatek – z piaszczystym dnem. Dzięki temu, nasi goście wychodzą z własnej woli na wodzie – prosto do płytkiego tu oceanu. Pewnie właśnie dlatego dostaliśmy nagrodę Ministerstwa Turystyki Malediwów za najlepszy Beach Resort 2023.

My jesteśmy zupełnie innym konceptem, niż wszystkie pozostałe Mövenpicki. Tu warto nawiązać do DNA tej szwajcarskiej marki, której korzenie wywodzą się z gastronomii i na tym też budujemy tu, na Malediwach, swoją pozycję, wyróżniając się w stosunku do innych luksusowych kurortów podobnej kategorii. Nasza oferta gastronomiczna jest dostosowana do kluczowych dla nas rynków, takich jak kraje CIS, duża część rynków azjatyckich i Europy Centralnej z jej śródziemnomorskimi specjalami. Zatrudniiliśmy bardzo dobrych szefów kuchni, specjalizujących się w tych, tak różnych przecież kulinarnych obszarach i oni naprawdę dokonują tu cudów.

Hasłem marki Mövenpick jest: WE MAKE MOMENTS.

Jak spełniasz tę obietnicę?

Staramy się dostosować naszą ofertę do indywidualnych potrzeb i oczekiwań

naszych gości, ale chcemy ich też bardzo pozytywnie zaskakiwać – zawsze idąc z naszym serwisem o krok dalej. Dlatego też bardzo często rozszerzamy naszą ofertę tylko po to, żeby nasi goście czuli się mile wyróżnieni. Mamy pięć różnych programów posiłkowych, a oprócz tego nasi szefowie kuchni są w stanie zaproponować menu na niemal każde specjalne życzenie. Dotyczy to również oferty win inclusive. Rozumiejąc i szanując różne preferencje naszych gości, rozszerzamy ją, chcąc żeby pobyt w naszym kurorcie był niezapomniany.

Na czym polega specyfika prowadzenia hotelu na Malediwach?

Bardzo ważna jest logistyka, planowanie zaopatrzenia dla całego kurortu na wiele tygodni do przodu. Niczego przecież nie może zabraknąć gościom na naszej wyspie. Na Malediwy przylatują ludzie z całego świata, z różnych kultur i musimy być na to zawsze przygotowani. W hotelu mam pracowników reprezentujących dwadzieścia sześć różnych narodowości, co mniej więcej pokrywa się z listą odwiedzającymi nas gości. Jeśli chodzi o kwestie zarządzania, trzeba mieć na pewno zdolności adaptacyjne, intuicję i wiedzę, żeby zbudować zespół i inspirować pracowników. To samo dotyczy naszych gości. Każdy, przylatujący na Malediwy, ma inne oczekiwania, dlatego musimy je wszystkie zbalansować, żeby nie stracić dominujących rynków, a jednocześnie też te pozostałe rynki usatysfakcjonować. Chcemy, żeby nasi goście wracali do nas.

Jaka jest Pana zawodowa historia?

Po otrzymaniu tytułu licencjata z turystyki w Gdańsku, od razu wyruszyłem w świat. Zdobywałem doświadczenie pracując na statkach wycieczkowych – pięć kontraktów w Princess Cruises – budując swoją karierę od Buffet Stewarda, do Senior Waitera. Po zakończeniu przygo-

Mövenpick otrzymał nagrodę Ministerstwa Turystyki Malediwów za najlepszy Beach Resort 2023.

dy ze statkami wróciłem do Polski i zacząłem pracę w Sheraton Warszawa jako Supervisor najpierw w restauracji Lalka, a następnie jako Supervisor Banquet i Catering, co było w tamtych czasach zajęciem prestiżowym, kojarzonym z najwyższą jakością usług. Rozpoczynając pracę w Novotel Centrum Warszawa, miałem już stanowisko Banquet Manager i tam zdobyłem doświadczenie pracując dla sektora MICE. To w Novotelu, w 2007 roku, zaczęła się moja współpraca z Accor, która trwa do dziś.

FOT. MATERIAŁY PRASOWE

W Polsce zostałem dwukrotnie wyróżniony i brałem udział w rocznych Development Plans. Jednym z nich był Top Hotel Managers, gdzie szlifowałem swoje menedżerskie zdolności, terminując w innych hotelach w Polsce, jednocześnie pracując i wykonując obowiązki w Novotelu. Następnie przenieśliśmy się do Katowic, gdzie w hotelu Novotel dostałem stanowisko Food&Beverage Manager. Po trzyletnim udziale w kolejnych programach rozwojowych, zaproponowano mi możliwość pracy w Azji. W ten sposób dotarłem na Bali, do Novotelu Nusa Dua Bali, jako Food&Beverage Manager. Od tamtej chwili moja kariera zawodowa nabrała tempa i po niespełna dwóch latach pracy, objąłem stanowisko Executive Assistant Manager w tym samym hotelu. Następnie zakwalifikowałem się do luksusowego International Hotel Management Program. Dzięki temu miałem możliwość w ciągu roku odbyć pięć zjazdów szkoleniowych, odwiedzając hotele w Tajlandii, Singapurze, Malezji i Wietnamie. Zdobywałem tam wiedzę z różnych dziedzin zarządzania, marketingu, sprzedaży, revenue managementu. Mój projekt, związany z luksusowym programem lojalnościowym, który nazywa się Accor Vacation Club, tak bardzo spodobał się komisji, że zdobyłem pierwszą nagrodę, co oznaczało otwarcie drzwi do kolejnych wyższych stanowisk.

Zostałem dyrektorem Hotelu ibis Jakarta, a potem przyszła propozycja pracy w Novotel Yogyakarta Indonezja. W październiku 2020 roku rozpocząłem pracę jako dyrektor Mövenpick Resort na Malediwach. Kurort ten ma dziś pięć

lat, a ja w 2020 roku otwierałem go ponownie, w środku pandemii. I tak upłynęły trzy lata, a ja rozpocząłem czwarty rok mojej pracy w tym resorcie.

Co pana szczególnie zaskoczyło, kiedy przyleciał pan na Malediwy żeby objąć tu posadzę dyrektora?

Jak już wspominałem, był okres covidowy, a my byliśmy w tym czasie jedną z niewielu destynacji otwartych dla gości. Wyjechałem z Indonezji, gdzie z powodu covidu wszystkie hotele zamykały się i bankrutowały, a pracownicy tracili pracę. Tymczasem ja poleciałem na Malediwy, żeby ponownie otworzyć hotel i dosłownie kilka tygodni po otwarciu, z połową tylko personelu, mieliśmy prawie stu procentową frekwencję non stop. To mnie bardzo pozytywnie zaskoczyło, a jednocześnie stało się ogromnym wyzwaniem. Musiałem niezwykle szybko zaadaptować się do nowych okoliczności, z brakiem ludzi na kluczowych stanowiskach, trzeba więc było szybko ich rekrutować, biorąc też pod uwagę konieczność kwarantanny każdego nowego pracownika. Tymczasem wymagania gości, pomimo trudnego okresu, wcale nie zmalały. Były bardzo wysokie, bo przecież wakacje na Malediwach zawsze były drogie. Ale dostrzegłem też dobre strony tej niecodziennej sytuacji, bo szybko musiałem się nauczyć logistyki, co zdecydowanie zbliżyło mnie z moim personelem. Uprawialiśmy typowy team work, gdzie General Manager musi też włączyć się w codzienną pracę operacyjną, być przy swoim zespole i wspierać go, jednocześnie motywując. Malediwy były inne

Wyspa jest całkowicie naturalna i nie trzeba się wybierać daleko na snorkling czy nurkowanie.

niż pozostałe destynacje, odnosiły komercyjny sukces w tym czasie, kiedy cała reszta świata się borykała z ogromnymi problemami.

Kim są goście hotelu Mövenpick na Malediwach? Z jakich krajów pochodzą?

Naszymi gośćmi są obywatele krajów CIS, Chin, Korei, krajów arabskich (Arabia Saudyjska i UAE), a także Europejczycy.

Jakie udogodnienia oferuje hotel gościom biznesowym?

Malediwy, to destynacja typowo wakacyjna, ale rozumiemy, że biznesmeni muszą być w kontakcie z firmą i pracownikami przez cały czas. Oferujemy naszym gościom szybki i ogólnodostępny internet. Jeżeli ktoś potrzebuje pomocy w zorganizowaniu telekonferencji, możemy odstąpić jedno z naszych biur, w którym bez problemu pomieści się osiem osób i można połączyć się stąd ze swoją ekipą znajdującą się w dowolnej części świata. Moim zdaniem nasz hotel to idealnie miejsce do pracy zdalnej, a potwierdził to czas pandemii, kiedy mieliśmy gości, którzy wynajmowali u nas pobyt na trzy miesiące i mogli tu swobodnie pracować, mając do dyspozycji szybki internet, spokój, ciszę, turkusowy ciepły ocean i ulubione jedzenie.

Dziękuję za rozmowę. ■

Nowa restauracja Terra w Warszawie

Na mapie Warszawy pojawiła się nowa restauracja. Terra, zlokalizowana w pięciogwiazdkowym hotelu The Westin Warsaw, zastąpiła dawną restaurację Fusion, porzucając wpływy azjatyckie i prezentując wachlarz wyrazistych przypraw i smaków, który definiuje kulinarne tradycje krajów Morza Śródziemnego i Bliskiego Wschodu.

KUCHNIA MORZA ŚRÓDZIEMNEGO

Menu Terry, po łacinie oznaczającej „ziemia”, to podróż przez skąpane w słońcu krajobrazy, od Izraela przez Turcję, Grecję, po Włochy i Maroko, a każde danie prezentuje bogactwo sezonowych składników i sztukę tradycyjnych technik gotowania. Oddanie holdu świeżym, wysokiej jakości produktom znajduje wyraz w popisowych daniach restauracji.

ARANCINI, ZAATAR, MOUSSAKA I DORADA

Muhhamara, intensywny dip z pieczonej czerwonej papryki i orzechów włoskich, to idealna potrawa do dzielenia się. Arancini z dorsza to kęsy kremowego risotto z dorsza, zamknięte w chrupiącej smażonej skorupce. Zachwycają kontrastem tekstury i smaku. Rosół jagnięcy gotowany jest na wolnym ogniu z aromatycznymi ziołami i przyprawami. Spaghetti Zaatar jest unikalną odmianą klasyki, z ziemistymi nutami przyprawy zaatar dodawanej do makaronu wraz ze świeżym szpinakiem. Moussaka czyli popularne ponadczasowe greckie danie serwowane jest w nowej odsłonie, łączącej pikantną mieloną jagnięcinę, kremowy beszamel i pieczony bakłażan. Dorada, kolejne popisowe danie Terry, jest delikatnie przygotowana, co pozwala świeżości ryby zająć centralne miejsce.

Poza potrawami „solo”, Terra to mnóstwo opcji dań do dzielenia się, tak charakterystycznego dla stylu jedzenia w regionie Morza Śródziemnego. Przykładem jest właśnie nasza popisowa Muhhamara. Dzięki temu Terra to miejsce spotkań towarzyskich i wieczory

spędzane z bliskimi przy pysznym jedzeniu” – mówi Michael Hopf, dyrektor hotelu The Westin Warsaw.

ORZEŹWIAJĄCE PODEJŚCIE DO KLASYCZNYCH MIKSTUR

Napoje serwowane w restauracji odzwierciedlają to samo przywiązanie do jakości i regionalnych wpływów. Koktajle „Sand & Smoke” i „Hibiscus Margarita” kuszą unikalnymi smakami, podczas gdy „Mint Sour” i „Mediterranean Mule” to orzeźwiające podejście do klasycznych mikstur.

Karta win uzupełnia kulinarną podróż, prezentując selekcję regionalnych i międzynarodowych pozycji, a także popularnych win naturalnych.

Wnętrze restauracji Terra, o powierzchni 243 metrów kwadratowych, może pomieścić 96 gości w konfiguracji siedzącej, zaprojektowane przez utalentowanych architektów z polskiego studia NAP, odzwierciedla istotę łacińskiej nazwy restauracji. Ziemiste odcienie, minimalizm i naturalne akcenty botaniczne tworzą atmosferę, która współgra z charakterystycznymi świeżymi, oryginalnymi smakami serwowanych tu dań.

Oddanie holdu świeżym, wysokiej jakości produktom znajduje wyraz w popisowych daniach restauracji.

KONTAKT:
TERRA
The Westin Warsaw
al. Jana Pawła II 21
00-854 Warszawa
Tel.: 660 621 844
Menu: bit.ly/
terrarsawmenu
IG: @terrarsaw

POMYSŁ NA NIEDZIELNY BRUNCH

Za sterami konceptu stoi szef kuchni hotelu Janusz Korzyński, pracujący w The Westin Warsaw od dwudziestu jeden lat, czyli od momentu otwarcia obiektu. Nowe menu to w dużej mierze także dzieło Rafała Grzyba, szefa kuchni restauracji, który wplótł swoją kulinarną wizję w tkankę Terry.

Niedzielnny brunch w The Westin Warsaw jest teraz serwowany w nowo otwartej restauracji, ale oprócz śródziemnomorskich akcentów, goście będą niezmiennie kosztować wszystkich swoich ulubionych dań, w tym sushi, steków i owoców morza ze stacji a la minute, blinów z kawiozem czy ostryg. ■

TEKST RAFAŁ SOBIECH

BMW 320D TOURING XDRIVE OD AVIS

Celem naszej wyprawy był położony we francuskich Alpach kurort narciarski Valmorel. Oznaczało to, że będziemy mieli okazję przetestować wypożyczony samochód zarówno w warunkach autostradowych – na autostradzie A41 z Genewy do Annecy, jak i w warunkach bardziej górskich, na trasie Annecy – na malowniczej drodze ciągnącej się wzdłuż jeziora o tej samej nazwie – Duingt-Albertville-Grand Aquileblanche-Valmorel. Odcinek łączący dwie ostatnie miejscowości, to już typowa alpejska kręta droga, z wieloma ostrymi zakrętami i sporym przewyższeniem.

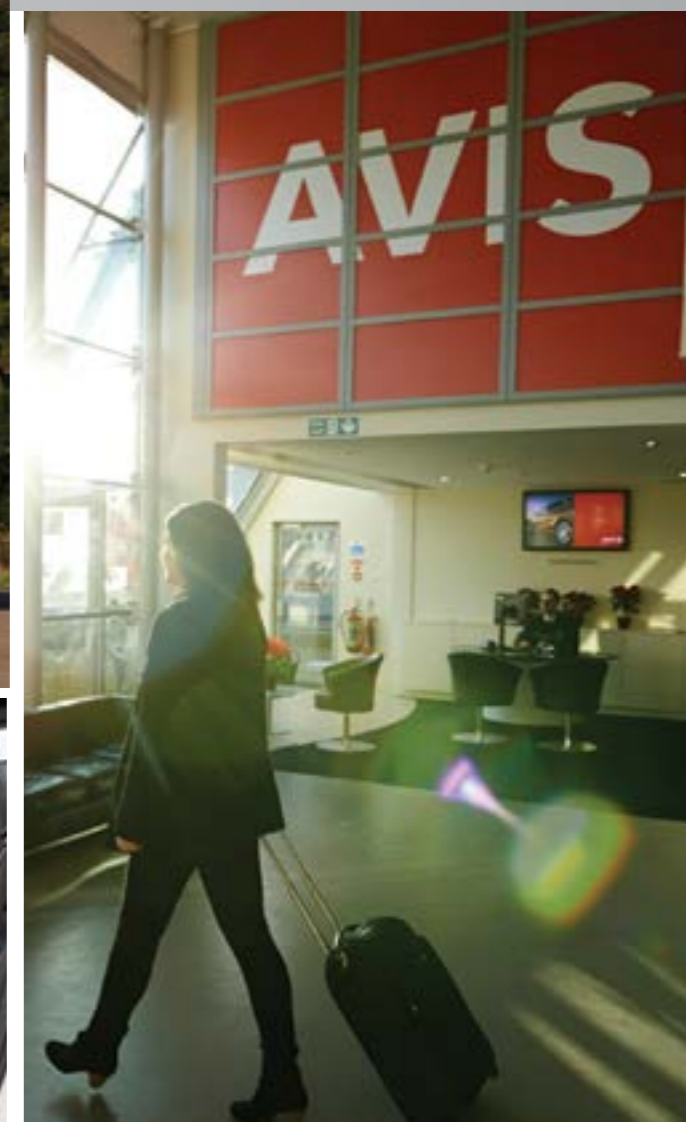
Biura wypożyczalni AVIS znajdują się w głównym terminalu lotniska w Genewie, parking wypożyczalni – tuż obok. Check-in był błyskawiczny i już po kilkunastu minutach mogli-

śmy się cieszyć naszym BMW 320d Touring xDrive po francuskiej stronie genewskiego terminala.

BMW SERIA 3

Warto w tym miejscu wspomnieć o historii tego modelu, należącego od samego początku do segmentu D (średniego) w stajni BMW. Seria 3, produkowana od 1975 roku, to jeden z najpopularniejszych samochodów w historii, należących do segmentu premium. Przez ponad trzydzieści lat kupiło go na całym świecie ponad dwanaście milionów ludzi. Ma też na swoim koncie wiele nagród i wyróżnień, jak choćby tytuł Samochodu Roku 2006.

My testowaliśmy najnowszy model z ostatniej produkowanej serii – BMW 320d Touring xDrive. Napędza go bardzo mile pracujący silnik dieslowski o mocy 190 koni mechanicznych.

Samochód – przy przyzwoitym momencie obrotowym na poziomie 400 Nm – przyspiesza do 100 kilometrów na godzinę w nieco ponad 7,5 sekundy.

W zależności od potrzeb, można wyregulować sobie tryb pracy amortyzatorów – od twardych, „autostradowych”, po dosyć miękkie, „kanapowe”. Określenie xDrive oznacza, że auto ma napęd na obie osie, co zdecydowanie poprawia jego trakcję, o czym mogliśmy się przekonać na górskich serpentynach. Do tego naturalnie automatyczna skrzynia biegów, która pracowała bez zarzutu.

Przy jeździe autostradowej i prędkości do 120 km/h w kabinie jest bardzo cicho. Choć samochód zarejestrowany jest na pięć osób, komfortowo mogą nim podróżować cztery. Bagażnik jest spory, wchodzi do niego kilka dużych

walizek podróżnych oraz mniejsze torby czy plecaczki. Mniejsze przedmioty, takie jak telefon, czy inne akcesoria, możemy schować w pakownym podłokietniku.

Na środku deski rozdzielczej mamy dotykowy ekran, obsługujący wszystkie dostępne na rynku systemy łączące samochodowe multimedia z telefonami: Android Auto i Car Play. Oczywiście w samochodzie znajduje się aktualna nawigacja, wraz z informacją na żywo o korkach. Z kolei ConnectedDrive Plus daje jeszcze szersze możliwości – możemy przeglądać strony www czy aktualne prognozy pogody.

NASZA OCENA

Co ważne, w genewskiej wypożyczalni AVIS dostaliśmy auto wyposażone w markowe zimowe opony, które bez wątplenia pomagały nam na górskich

Seria 3, produkowana od 1975 roku, to jeden z najpopularniejszych samochodów w historii, należących do segmentu premium.

krętych odcinkach, naturalnie obok napędu na dwie osie. W bagażniku znajdowały się także – na wszelki wypadek – markowe łańcuchy na koła, ale nie mieliśmy okazji ich przetestować, bo górskie drogi w Alpach były przyzwoicie utrzymane. Dojechalismy na miejsce wypoczęci i bez żadnych przygód. BMW 320d Touring xDrive nie zawiodło nas nawet przez chwilę.

Zwrot samochodu do wypożyczalni AVIS odbywa się błyskawicznie – pracownik obejrzał auto i podpisał nam się na tablicy. Naturalnie, jak w większości markowych wypożyczalni, tak i w genewskiej wypożyczalni AVIS obowiązuje polityka pełnego baku, tzn. dostajemy auto zatankowane „pod korek” i oddajemy w takim samym stanie. Na genewskim lotnisku nie ma z tym problemu – tuż obok placu z autami znajduje się stacja benzynowa. ■

wizualizacja pogładowa

CONRADA 30

Nowa inwestycja na warszawskich Bielanych

Tylko 85 mieszkań w standardzie SMART

Mieszkania
1, 2, 3, 4-pokojowe

Metraże
od 29 do 114 m²

Loggie, balkony
lub tarasy

Wysoki standard
wykończenia

Inteligentne
rozwiązania

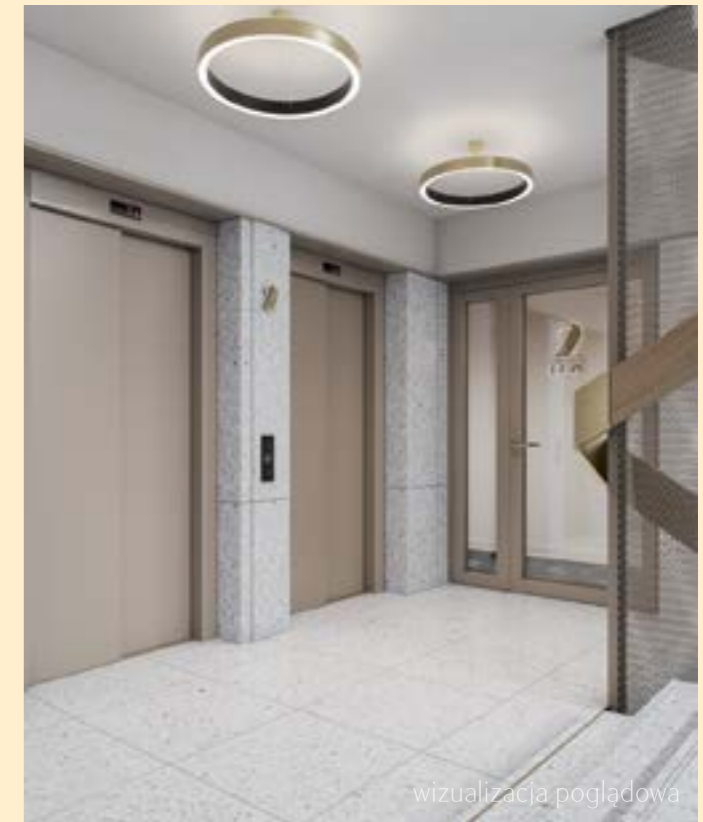

Udogodnienia
dla czworonogów

Elegancki budynek o podwyższonym standardzie

wizualizacja pogładowa

wizualizacja pogładowa

Części wspólne

- drewniane poręcze na klatce schodowej,
- dodatki w kolorach miedzi i czerni,
- kamienno-betonowe okładziny podłóg i ścian terrazzo,
- wysokiej jakości wykładzina dywanowa na korytarzach.

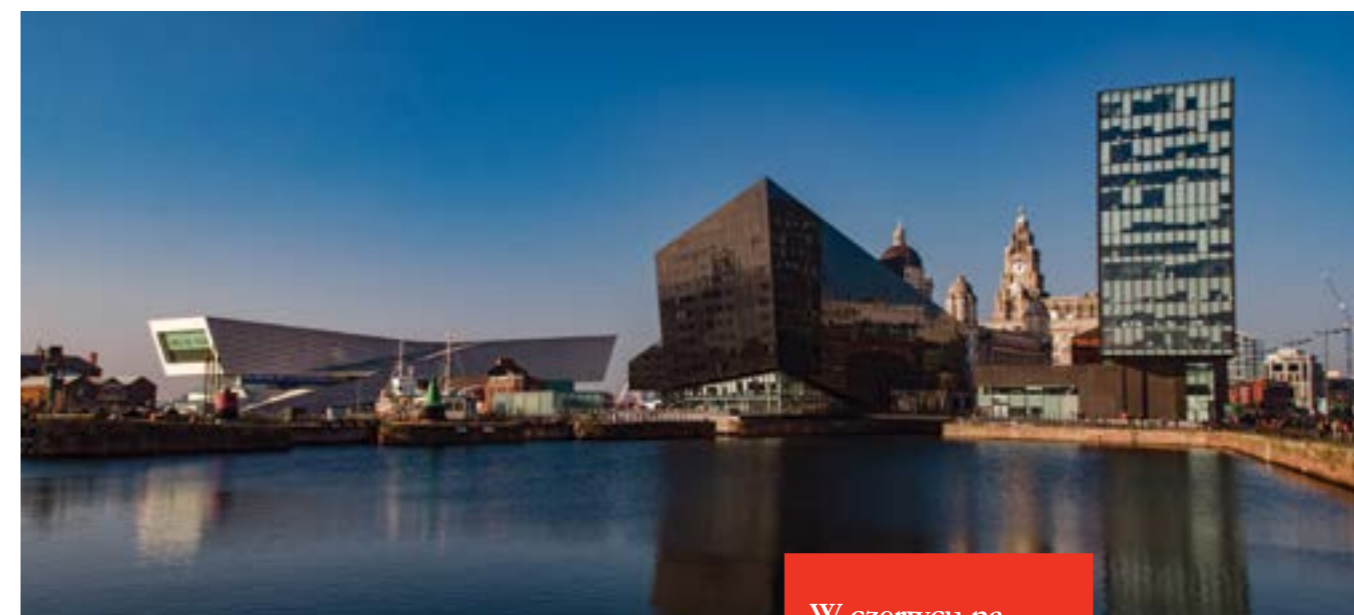
Elewacja

- tynk ryflowany,
- okładzina klinkierowa,
- przeszklenie balustrad,
- konstrukcja okien z drewna egzotycznego,
- nastrojowa iluminacja.

CAŁY TEN LIVERPOOL

Miasto Beatlesów, legendarnego zespołu piłki nożnej, a także organizator ostatniego konkursu Eurowizji, może poszczycić się prężnie działającym sektorem hotelowym, świetną branżą gastronomiczną i bogatym kalendarzem wydarzeń.

TEKST HELEN DALLEY

W czerwcu na stadionie Anfield wystąpi Taylor Swift oraz Pink.

OD LEWEJ: Kibice drużyny Liverpool FC; stadion Anfield; przystań Pier Head – w tle Royal Liver Building

Tuż przed świętami Bożego Narodzenia stadion Anfield wypełnił się rekordową liczbą 57 tysięcy kibiców, którzy przybyli na pojedynek miejscowej drużyny Liverpoolu z jej odwiecznym rywalem Manchesterem United. Rekordowa frekwencja była możliwa dzięki niedawnemu oddaniu do użytku nowej, górnej kondygnacji trybun. Choć był to mało porywający mecz, który zakończył się remisem 0:0, to spotkanie to dowiodło, że piłka nożna jest jedną z najważniejszych wizytówek miasta. Co istotne, po zakończeniu pełnej przebudowy stadionu będzie mógł on pomieścić jeszcze więcej, bo aż 61 tysięcy widzów. Tymczasem po niebieskiej stronie hrabstwa Merseyside kończy się budowa stadionu Evertonu na 52 tysiące miejsc, który w 2028 roku będzie jedną z aren mistrzostw Europy w piłce nożnej.

Rekordowa publiczność na Anfield to zapowiedź niezwykle ekscytującego roku dla tego stadionu, ponieważ to właśnie tutaj w czerwcu trzy koncerty zagra Taylor Swift. Również w czerwcu odbędą się tu dwa koncerty Pink,

a w lipcu wystąpi tu kolejna wielka gwiazda, której tożsamości na razie nie ujawniono.

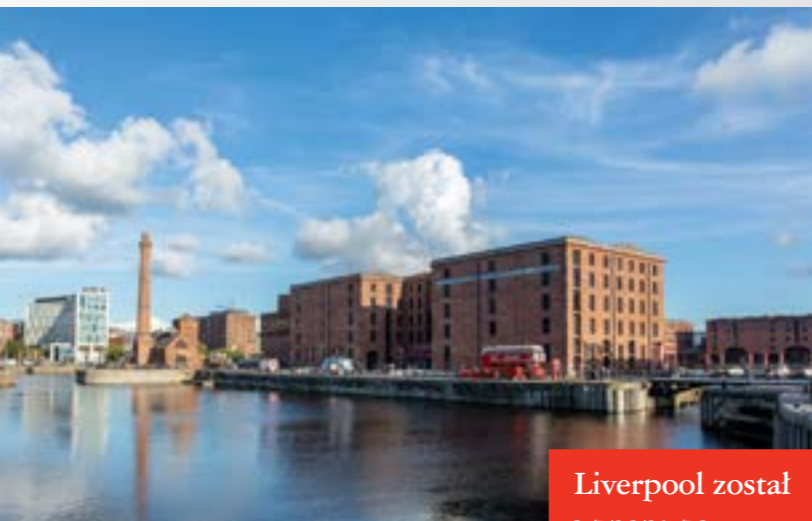
Efekt Eurowizji

Ogromnym sukcesem Liverpoolu okazał się konkurs finałowy Eurowizji, na który w maju 2023 roku do miasta zjechało ponad 470 tysięcy gości.

Na szczęście nie mieli oni problemu ze znalezieniem noclegu, ponieważ niedługo przed konkursem zostały tu otwarte m.in. The Municipal Hotel and Spa Liverpool – Mgallery, Radisson RED, Ropewalks oraz School Lane. MGallery to pierwszy pięciogwiazdkowy hotel w mieście, który pomógł Liverpoolowi przyciągnąć bardziej wymagającą klientelę. – Organizatorzy wydarzeń w mieście lubią mieć w zanadrzu opcję pięciogwiazdkowego hotelu, choćby dla prelegentów i gości VIP – tłumaczy Jenny Jensen, szefowa działu turystyki biznesowej w organizacji Marketing Liverpool.

W tym roku szykują się w Liverpoolu otwarcia kolejnych obiektów hotelowych. Na wiosnę na Duke Street będzie można zamieszkać w hotelach marki Holiday Inn Express, a przed wakacjami pierwszych gości przyjmą m.in. Halyard Liverpool – Vignette Collection (grupa IHG), oraz hotel Maldron.

Liverpool jest jednym z najchętniej odwiedzanych miejsc w Wielkiej Brytanii, również dzięki bogatej historii związanej z muzyką popularną. Dość powiedzieć, że tutejsza Baltic Triangle została w ubiegłym roku wybrana najfajniejszą dzielnicą w kraju według redakcji pisma Time Out. Baltic to jedyne w swoim rodzaju centrum kreatywności, które wkrótce jeszcze bardziej zyska na popularności, gdy wiosną tego roku do użytku oddany zostanie kompleks BOXPARK

Liverpool został uznany za najbardziej zrównoważone miasto turystyczne.

OD GÓRY OD LEWEJ: Doki Alberta; pomnik Beatlesów; restauracja 8 by Andrew Sheridan; serwowane w lokalu ostrygi z kawiozem

Liverpool ze straganami z jedzeniem i napojami i miejscem do organizowania różnorodnych imprez kulturalnych i sportowych. Obiekt ten, powstały za 3,5 mln funtów i zlokalizowany w budynku Canning Hall, jest pierwszą tego typu inwestycją firmy BOXPARK poza Londynem.

Impuls dla zrównoważonego rozwoju

Założyciel hubu 2030 David Connor doradca firmom, sektorowi publicznemu, samorządom i organizacjom charytatywnym w zakresie wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju, ESG i CSR. Efekt jego działań jest już odczuwalny, ponieważ to właśnie Liverpool został pierwszym na świecie Hubem Local2030 wspieranym przez ONZ i w październiku ubiegłego roku otrzymał międzynarodową nagrodę za największe postępy w działaniach na rzecz zrównoważonego rozwoju, zostawiając w tyle sto innych miast, które każdego roku klasyfikowane są w Globalnym Indeksie Zrównoważonego Rozwoju. Jednak to imponujące wyróżnienie, to dopiero początek. – Mieszkańcy tego miasta chyba nadal nie do końca rozumieją potencjał, jaki kryje w sobie Liverpool w kontekście zrównoważonego rozwoju – mówi Connor, wyjaśniając, że jego organizacja działa jako łącznik między ONZ a lokalnymi podmiotami. Według niego Liverpool może wkrótce stać się wzorcem miasta, które choć nie jest stolicą, potrafi skutecznie radzić sobie z kwestią zrównoważonego rozwoju.

– Staramy się adaptować nasze cele do lokalnych realiów. Poza tym, na wczesnym etapie naszych działań opracowaliśmy cele zrównoważonego rozwoju dla miasta i właśnie podczas tych analiz odkryliśmy, że należy robić dużo więcej, niż zakładaliśmy – tłumaczy Connor.

Niemniej jednak Liverpool radzi sobie w tym zakresie zaskakująco dobrze. – W ubie-

głym roku kompleks wielofunkcyjny ACC Liverpool ogłosił, że w niedługim czasie osiągnie zerową emisję netto dwutlenku węgla – mówi Jensen.

Wiele hoteli również stara się uzyskać odpowiednie certyfikaty w zakresie zielonej turystyki. – Awangardą na tym polu jest Hilton, który może poszczycić się mnóstwem pro-ekologicznych rozwiązań, ale obiekty butikowe również nie pozostają za nim w tyle – dodaje Connor.

Gastronomia w rozkwicie

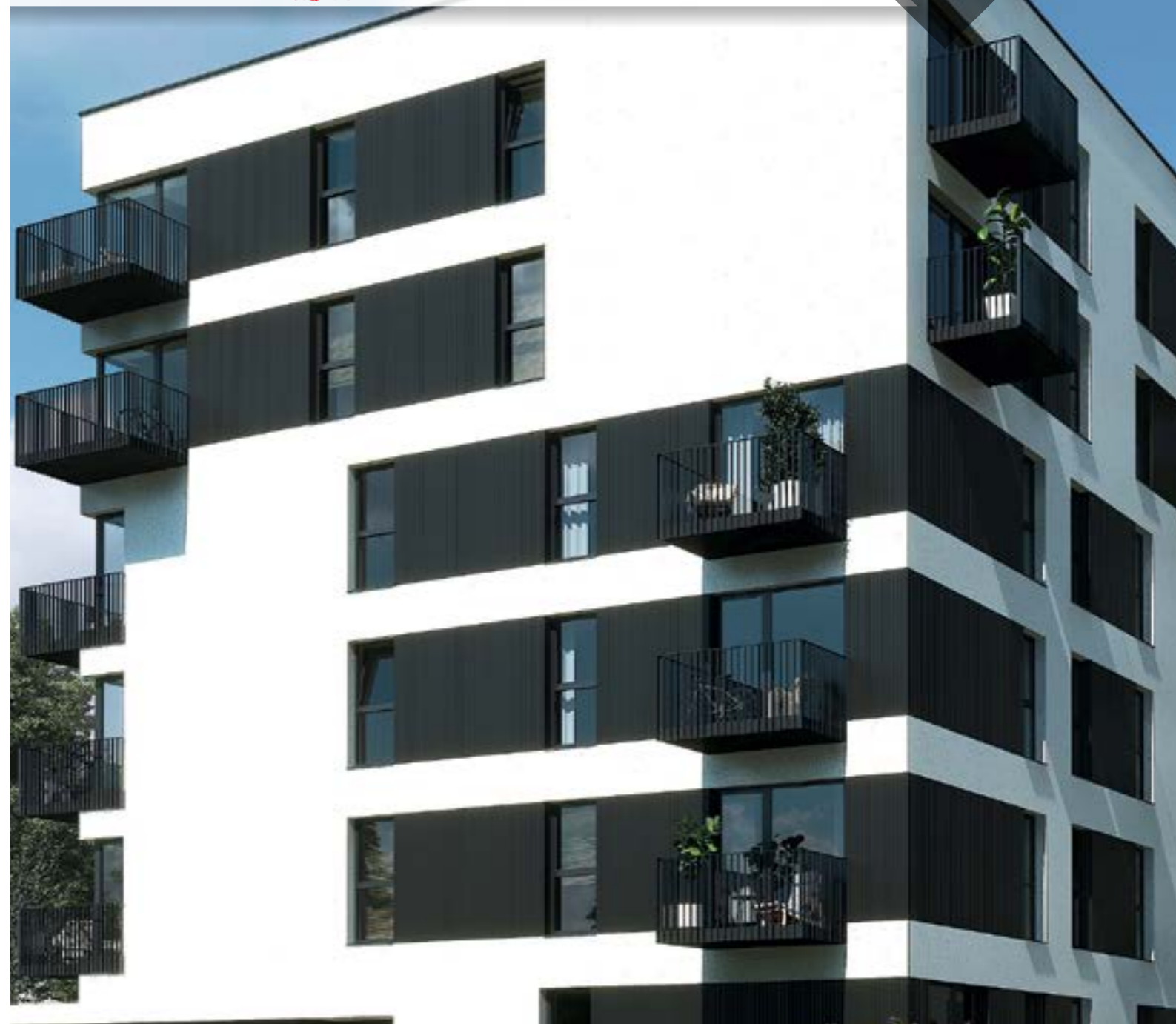
W niewielkiej wiosce Aughton, położonej piętnaście kilometrów na północ od Liverpoolu, mieszczą się aż trzy restauracje wyróżnione

gwiazdką Michelin: należąca do Marka Birchalla Moor Hall (dwie gwiazdki), a także Barn at Moor Hall i sō-lō (po jednej gwiazdce). Jak dotąd, w samym Liverpoolu nie było lokalu nagrodzonego gwiazdką tego prestiżowego przewodnika, choć restauracja 8 by Andrew Sheridan otrzymała trzy rozety w przewodniku AA Guide 2024 (jako jedyna w Liverpoolu) i przyczynia się do przeobrażenia lokalnej branży gastronomicznej. Lokal ten został również uznany za najlepszą restaurację w Wielkiej Brytanii w plebiscycie British Restaurant Awards 2023, a wielu uważa, że to właśnie dzięki Sheridanowi miasto wkrótce zyska swoją pierwszą gwiazdkę. Urodzony w Liverpoolu Sheridan, który jest również szefem kuchni w restauracji OXA w Wirral, w ubiegłym roku przeniósł popularną „ósemkę” z Birmingham „na stare śmieci”, ponieważ dostrzegł, że w jego rodzinnym mieście brakuje topowych lokali. To, co wyróżnia 8 by Andrew Sheridan, to jej kameralność. Restauracja może pomieścić za jednym razem zaledwie 16 osób, a jej kucharze to prawdziwi mistrzowie w swoim fachu, którzy na oczach gości przygo-

APARTAMENTY
NOWY MARYSIN V

APM
DEVELOPMENT

Troje Wymarzone Mieszkanie

BIURO SPRZEDAŻY

TEL.:(022) 847 91 86, UL. BARTYCKA 85

WWW.MARYSIN5.APM-DEVELOPMENT.COM.PL

sprzedaz@apm-development.pl

towują liczne specjały, takie jak choćby dorsz szetlandzki z szampanem i kremem z małży. Sam Sheridan drobiazgowo dba o wszystkie aspekty działania restauracji. Przykładowo, kilka razy dziennie poleca personelowi sprawdzenie stanu toalet. Jednak pomimo niezwykłej popularności, jaką „ósemka” zyskała w ostatnim czasie, jej właściciel mocno stąpa po ziemi i nie popada w samouwielbienie. – Kiedy otwierałem ten lokal, nie miałem zbyt wysokich oczekiwań. Tymczasem dziś mamy całkowite obłożenie na dwa miesiące do przodu – tłumaczy.

W centrum miasta także nie brakuje przyzwyczajonych lokali. Jednym z nich jest restauracja Barnacle specjalizująca się w daniach kuchni regionalnej, którą prowadzą trzej wybitni szefowie kuchni: Paul Askew, Kieran Gill oraz Harry Marquart. Specjalnością Barnacle są ostrygi z cieśniny Menai oraz wieprzowina z Kumbrii dojrzewająca w soli. Nowe restauracje godne polecenia to m.in. Hawksmoor (Sheridan często wpada tam na niedzielny lunch) oraz argentyńskie steak house Gaucho. Jednym z najpopularniejszych lokali jest natomiast The Art School Restaurant, która w ubiegłym roku świętowała swoje dziesięciolecie.

Po krótkiej przechadzce do Baltic Triangle trafiamy na Duke Street – elegancką ulicę, gdzie mieszczą się liczne bary i kawiarnie,

PONIŻEJ OD LEWEJ: dania w restauracji Barnacle; bar w The Art School Restaurant

Kucharze w 8 by Andrew Sheridan przygotowują dania na oczach klientów.

ZAPLECZE KONFERENCYJNO-KONGRESOWE

Wielkie wydarzenia: ACC Liverpool

Położony na nabrzeżu kompleks ACC Liverpool to trzy obiekty eventowe w jednym: M&S Bank Arena, centrum kongresowe i centrum wystawiennicze. Audytorium może pomieścić 1350 osób w układzie teatralnym, natomiast wielofunkcyjna Hala 2 o powierzchni 3725 mkw. jest w pełni konfigurowalna. To idealne miejsce na kolację i wystawę. Galeria doskonale nadaje się do organizacji bankietów. Na terenie obiektu znajduje się też 21 sal konferencyjnych. acciverpool.com

Zdrowe konferencje: Spaces at The Spine

Mieszczący się w budynku Spine w dzielnicy Paddington Village, kompleks Spaces at The Spine oferuje różnorodne pomieszczenia do organizacji spotkań, wystaw, konferencji i szkoleń. Obiekt został zbudowany zgodnie z koncepcją WELL Building Standard, co czyni go jednym z najkorzystniejszych dla zdrowia budynków w północno-zachodniej części miasta. Przykładowo, w całym budynku dostępna

jest filtrowana woda pitna, a we wszystkich pomieszczeniach zamontowano oświetlenie LED. Dostępne warianty to między innymi sala The Axis, która może pomieścić do 160 osób, oraz sale Space One i Space Two, które można połączyć, tworząc dużą przestrzeń z miejscami siedzącymi w układzie teatralnym. spacesatthespine.co.uk

Na spotkanie na luzie The Invisible Wind Factory

Ta dawna fabryka turbin wiatrowych, położona w pobliżu nowego stadionu Evertonu, jest obecnie miejscem licznych wydarzeń artystycznych i sportowych. Odbywają się tu zarówno koncerty rockowe, jak i sesje jazdy na rolkach. W obiekcie znajduje się scena, parkiet taneczny i dwa bary, które można wynająć dla 100 do 1000 gości. invisiblewindfactory.com

a także słynny w regionie targ żywności i napojów. Są tu również nietuzinkowe restauracje, takie jak Ginger's serwująca azjatyckie dania w półmiskach, oraz Big Lola's Taqueria specjalizująca się w daniach kuchni meksykańskiej. Postanowiłem usiąść w barze butikowego hotelu Lock and Key z wyścielanymi niebieskim pluszem kanapami, czarnymi fioletowymi tapetami i fioletowymi ścianami, które razem tworzą przyjemną, nieco uwodzicielską atmosferę.

Od barmanki Grace Mangan, która przygotowała mi przepyszne drinka Limoncello

Collins dowiedziałam się, że podczas konkursu Eurowizji w hotelu mieszkały ekipy z Portugalii i Rumuni.

Na fali sukcesu cieszącej się ogromną popularnością hali gastronomicznej na Duke Street, władze miasta postanowiły zbudować kolejną, tym razem w połączeniu ze 180 apartamentami serwisowanymi usytuowanymi na piętrze. Całość zaprojektowała firma architektoniczna Studio 256.

Pomimo dynamicznego rozwoju miasta i bogatego kalendarza wydarzeń na 2024 rok, z pewnością znajdzie się wielu malkontentów kierujących się nieaktualnymi stereotypami na temat Liverpoolu. Jednakże Connor jest przekonany, że jeśli ktoś dawno nie odwiedzał tego miasta, będzie teraz pozytywnie zaskoczony jego transformacją. ■

WILLA MAKUSZYŃSKIEGO 14A

W SERCU POLSKICH TATR

Nowoczesne rozwiązania architektoniczne, najlepsze materiały budowlane, zachwycające ogrody zimowe, wygodne miejsca postojowe w garażu podziemnym – Willa Makuszyńskiego 14A to siedemnaście luksusowych apartamentów **w Zakopanem**.

PO PIERWSZE LOKALIZACJA

– która czyni Willę Makuszyńskiego 14A prawdziwą perłą pośród innych inwestycji. Z większości apartamentów widać Giewont na tle urzekającej panoramy Tatr. Takie otoczenie nakłania do respektu dla tradycji, która znalazła odzwierciedlenie w detalach i bogatych zdobieniach zakopiańskich, zastosowanych w projekcie. Ponadto Willę Makuszyńskiego 14A dzieli zaledwie kilkaset metrów od Krupówek czy Wielkiej Krokwi. Krótkim spacerem w malowniczej scenerii dojdziemy z willi także do Drogi pod Regłami, gdzie rozpoczyna się Tatrzański Park Narodowy.

PO DRUGIE KOMFORT

– apartamentowiec jest kameralny, przez co komfortowy dla mieszkańców. Dbając o ich bezpieczeństwo, zastosowano nowoczesne rozwiązania architektoniczne z wykorzystaniem najlepszych jakościowo materiałów. Zachwycające ogrody zimowe otwierają przestrzeń mieszkań na naturę, a kameralne ogródki zapewniają wytchnienie i intymność przyszłym lokatorom. Projekt spełnia oczekiwania nawet najbardziej wymagających klientów."

MAK DOM HOLDING S.A. to sprawdzony deweloper, członek PZFD – od 30 lat działający na rynku nieruchomości, wyróżniony licznymi nagrodami, między innymi za wkład w rozwój wielu polskich miast, ale także uhonorowany wyróżnieniami za najwyższe standardy jakości i obsługi – za 2013r. otrzymał po raz drugi z rządu godło Deweloper Roku.

MAK DOM – budujemy dla Ciebie

30 LAT W POLSCE

MAK DOM GRUPA DEWELOPERSKA

PZFD
Polski Związek
Firm Deweloperskich

DEWELOPER
ROK 2013

GAZELE
2012 BIZNESU

Sprzedż w Zakopanem

☎ 601 339 139

✉ pawel.klimek@makdom.pl

Sprzedż w Warszawie

☎ 22 322 70 03

✉ aneta.bienkowska@makdom.pl

www.makdom.pl

Odwiedziliśmy Vancouver – jedno z najbardziej zróżnicowanych kulturowo kanadyjskich miast, posiadające również bogatą ofertę dla turystów.

TEKST SHAISTHA KHAN

OD MORZA DO NIEBA

Vancouver to trzeci co do wielkości ośrodek produkcji filmowej i telewizyjnej w Ameryce Północnej. Jest to zatem idealne miejsce, by spotkać modnego aktora, a także odwiedzić miejsca w których kręcono sceny do naszych ulubionych filmów. To „północne Hollywood” posiada także wiele innych atutów. Miasto jest prawdziwą gratką zarówno dla miłośników kina, amatorów adrenaliny, ale również – fanów dziewiczej przyrody. Jak w domu poczują się tu także zakupowicze lubiący odwiedzać butik w poszukiwaniu okazji, oraz miłośnicy lokalnych specjałów i kuchni z całego świata.

PRAWIE JAK W FILMIE

Zwiedzanie Vancouver warto zacząć od zlokalizowanego się w ścisłym jego centrum wieżowca Marine Building. Na tle pozostałych drapaczy chmur, budynek ten wyróżnia się fasadą w stylu art deco. Jest on powszechnie uważany za jedno z najwspanialszych dzieł architektury w całym mieście i jeden z najlepszych przykładów tego stylu na świecie.

Kiedy przyjrzymy się elewacji, znajdziemy w niej misternie wryte ornamenty przedstawiające koniki morskie, rozgwiazdy i muszle. Po przejściu drzwi obrotowych zobaczymy foyer z witrażowymi oknami, stylowymi windami wykończonymi mosiądzem i budkami telefonicznymi – pozostałością po latach 30. ubiegłego wieku.

Budynek zagrał w kilku hollywoodzkich produkcjach, w tym w filmach z serii „Fantastyczna Czwórka”, choć tam nosił nazwę Baxter Building.

Idąc dalej na południowy wschód, dotrzemy do jednej z najbardziej kulturowych dzielnic Vancouver, Gastown. To dawne

Vancouver zamieszkuje liczne diaspory, głównie chińskie, południowoazjatyckie i filipińskie.

centrum miasta, nazwane na cześć Jacka Deightona, Anglika, który w 1867 roku założył tu pierwszą tawernę.

Z biegiem lat ten zabytkowy obszar przeszedł zarówno gentryfikację, jak i rewitalizację, a obecnie stanowi centrum Vancouver, obfitujące w restauracje, butik, galerie i sklepy z pamiątkami.

W Gastown, w przeciwieństwie do Marine Building i jego stylu art deco, dominuje estetyka edwardiańska. Brukowane chodniki, zegar parowy, plac Maple Tree (z charakterystycznym budynkiem Hotelu Europe w tle), charakterystyczne witryny sklepowe i kawiarnie – emanują urokiem starego świata. Tutaj także nakręcono kilka scen do sagi filmowej pod tytułem „Zmierzczeni”.

Następnym przystankiem jest Galeria Sztuki Vancouver, która znajduje się w ścisłym centrum miasta. Muzeum znane jest ze swojej neoklasycystycznej architektury. Dość powiedzieć, że mieszczące się w jego wnętrzu sale dysponują łączną powierzchnią 15 330 mkw., na której wyeksponowano ponad 12 tysięcy dzieł sztuki. Co ciekawe, na początku XX wieku w gmachu mieściła się także siedziba główna sądu rejonowego. Wchodząc do środka schodami od strony północnego wejścia, natkniemy się na jedne z kluczowych elementów architektury neoklasycystycznej: potężne marmurowe kolumny, a także granitowe lwy, dwuspadowy dach i centralną kopułę. Obok znajduje się tętniący życiem Robson Square, na którym często organizowane są duże imprezy.

MORZE, GÓRY I ZWIERZĘTA

Mieszkańcy Vancouver kochają swoje miasto, bo choć jest ono gęsto zaludnioną metropolią, to jednocześnie nie brakuje w nim ustronnych miejsc. W samym środku miasta znajduje się 405-hektarowy Stanley Park będący prawdziwym rajem dla

NA GÓRZE: Neoklasycycka architektura galerii Sztuki w Vancouver. z lewej: Gastown, jedna z najbardziej znanych dzielnic Vancouver. Na przeciwnej stronie: Tętniąca życiem okolica centrum Vancouver.

biegaczy, rowerzystów i wielbicieli jazdy na rolnkach. Większość z nich korzysta z dogodnego 28-kilometrowego szlaku Seawall ciągnącego się wzdłuż wybrzeża. Kolejne 28 kilometrów parkowych szlaków wyznaczono między gęsto zalesionymi sekcjami parku, który z racji liczby drzew (jest ich tu niemal pół miliona) nazywany jest „nadbrzeżnym lasem deszczowym”. W parku mieszka kilkaset gatunków dzikich zwierząt, w tym koty, orły bieliki i foki.

Choć Vancouver jest dużym miastem, to zarazem świetnie skomunikowanym i przy tym – „kompaktowym”. Rano można wybrać się na wycieczkę w góry, po południu zjeść posiłek w centrum, a pod wieczór pożeglować łódką. Będąc w Vancouver, warto wybrać się w 120-kilometrową podróż trasą widokową o nazwie Sea to Sky Highway (otoczoną z jednej strony Oceanem Spokojnym, a z drugiej Górami Nadbrzeżnymi) do Whistler – ośrodka sportów zimowych i turystyki górskiej.

W Whistler idealnie byłoby spędzić kilka dni, ale jeśli nie pozwala nam na to czas, to warto przynajmniej zrobić po drodze kilka przystanków w malowniczych miejscach, których tu nie brakuje. W położonym w połowie drogi między Vancouver i Whistler miasteczku Squamish można wsiąść do kolejki gondolowej Sea to Sky i odbyć krótką, acz dość surrealistyczną podróż na wysokość 885 m n.p.m. Kiedy wjedziemy na szczyt Howe Sound, zobaczymy mieniący się w słońcu ocean i ośnieżone szczyty gór.

Wielbiciele sportów wodnych, a zwłaszcza nurkowania, powinni wybrać się na południe, do ośrodka Porteau Cove Provincial Park, gdzie znajduje się sztuczna rafa koralowa oraz dwa zatopione statki. Można tu również spotkać wydry rzeczne, a przy odrobinie szczęścia nawet stado orek lub humbaków.

Kolejną wizytówką Vancouver jest oddalony o zaledwie piętnaście minut od centrum miasta most wiszący Capilano Suspension Bridge. Ta imponująca konstrukcja o długości 140 metrów wisi na wysokości 70 metrów nad rzeką Capilano i przyciąga zarówno amatorów mocnych wrażeń, jak i tych,

Choć Vancouver jest gęsto zaludnioną metropolią, to znajdziemy tu również wiele ustronnych miejsc.

POWYŻEJ:
Most Capilano ma 140 metrów długości.

którzy szukają chwili wytchnienia. W sezonie zimowym otaczający las zamienia się w czarodziejską krainę za sprawą tysięcy kolorowych światełek, które rozświetlają całą rzekę na tym obszarze. Pięć kilometrów na północ od mostu znajduje się szczyt Grouse Mountain, na którego zboczu powstał rezerwat przyrody Grouse Mountain Wildlife Refuge zamieszkały przez dwa figlarne niedźwiedzie grizzly Coola i Grindera.

OD ŚWIEŻYCH OSTRYG PO RAMEN

Vancouver jest wielokulturowe. Zamieszkują je liczne diaspory, głównie chińskie, południowoazjatyckie i filipińskie, dzięki którym w mieście nie brakuje barwnych, tętniących życiem zakątków. Na przykład Chinatown w Vancouver jest drugim co do wielkości na świecie po San Francisco, natomiast Punjabi Market to najstarsza hinduska enklawa w Ameryce Północnej. Czegoż tu nie ma! Od ciekawych muzeów, przez sztukę uliczną, po wydarzenia kulturalne i targi żywności – każdy znajdzie tu coś dla siebie.

Ale najciekawszymi miejscami w każdej dzielnicy zamieszkałej przez grupy etniczne są restauracje i niewielkie bary uwielbiane przez localsów. Polecam zwłaszcza mięciutkie, rozplywające się w ustach smażone buleczki ze skondensowanym mlekiem serwowane w inspirowanej Hongkongiem piekarni The Boss Bakery and Restaurant, a także idealnie zbalansowany smakowo ramen w Ramen Danbo w Chinatown.

Jak w wielu metropoliach, tak i w Vancouver różne kultury łączą się, tworząc całkowicie nową tożsamość. Przykładem tego zjawiska może być przysmak o nazwie „japadog”, który jest hitem ostatnich lat. Japadog to – jak wskazuje na to jego nazwa – wariacja na temat klasycznego amerykańskiego hot-doga, w którym keczup, musztardę i pikle zastąpiono rzodkiewką, wodorostami i sosem sojowym. Warto także skosztować peruwiańsko-japońskiej kuchni w restauracji Ancora, specjalizującej się w daniach z regionu północno-zachodniego Pacyfiku. Wśród oferowanych tu przysmaków znajdziemy m.in. świeżo złowione ostrygi, ceviche, sashimi, tuńczyka błękitnopłetwego oraz małże.

Wielbiciele słodkości powinni wybrać się na targowisko Granville Island Public Market, by spróbować specjału Kolumbii Brytyjskiej, czyli ciasta Nanaimo z krakersów przelozonych kremem czekoladowym. Palce lizać. Na koniec nie sposób nie wspomnieć o odbywającym się w miesiącach letnich w Vancouver nocnym targu żywności Richmond Night Market, który cieszy się ogromną popularnością wśród miłośników kuchni azjatyckiej. ■

FOT. WU SWEE ONG / GETTY IMAGES

ZRÓB SOBIE DZIEŃ DOBRY I DAJ SIĘ PONIEŚĆ CISHY

Marzysz o wyjątkowym miejscu, gdzie każdy poranek będzie rozpoczynał się widokiem na majestatyczne morze? Otocz się luksusem i funkcjonalnością w nowej inwestycji typu second-home - CISHA Dziwnów. Tu czeka na Ciebie błogi odpoczynek, wygoda nowoczesnych apartamentów i wspaniała lokalizacja.

NAPEŁNIAJĄCE SPOKOJEM APARTAMENTY

Wśród największych atutów apartamentów wymienić należy rozciągający się z nich bezsprzecznie przepiękny widok na morze. Zaprojektowane duże okna, tarasy oraz przeszklone balustrady pozwalają na cieszenie się aurą o każdej porze roku. W trzech segmentach inwestycji znajdziemy 83 klimatyzowane, wykończone pod klucz apartamenty o powierzchni od 28 do 100 m². Kompleks oferuje siłownię z widokiem na morze oraz jacuzzi na tarasach najwyższych pięter.

WYJĄTKOWA LOKALIZACJA

Bezpośrednie sąsiedztwo plaży sprawia, że każdy dzień zaczyna się i kończy w blasku słońca odbijającego się w morskiej toni. Położenie inwestycji w Dziwnowie gwarantuje szybki i łatwy dojazd z największych polskich miast. To miejsce, do którego uciekasz od codziennego zgiełku. Jeśli zechcesz, możesz skorzystać z atrakcji wakacyjnego miasta. Bliskość portu morskiego, całorocznej mariny jachtowej oraz tras rowerowych i pieszych zadowolą miłośników aktywnego wypoczynku.

Z DBAŁOŚCIĄ O DETAL

CISHA to kolejna nadmorska inwestycja AREA Development, dewelopera znanego z wielokrotnie nagradzanych inwestycji w Poznaniu. W projekcie dostrzec można dbałość o każdy detal zarówno wizualny jak i użytkowy doskonale wpisujące się w morski klimat tego miejsca. W standardzie apartamentów znajdziemy klimatyzację, ogrzewanie podłogowe, rozwiązania inteligentnego domu, a także nietypowe propozycje jak zewnętrzne okiennice, czy schowki na leżaki przy wyjściu na plażę.

ODPOCZYWAJ, KIEDY CHCESZ. ZARABIAJ

Poznaj wygodę i nową jakość życia, którą zyskasz dzięki second home nad polskim morzem. Korzystaj z niego na własnych zasadach: mieszkaj lub wynajmuj. Oprócz doskonałej inwestycji kapitału, przekonasz się, że zyska na tym również Twoje ciało i umysł. Jeśli zechcesz z pomocą przyjdzie doświadczony operator najmu krótkoterminowego z elastycznym programem udostępniania apartamentu na wynajem.

To już niedługo może być Twoją codziennością. Nie czekaj, zapytaj o szczegóły oferty już teraz:

+48 570 70 70 39

www.cisha.pl

CISHA

APARTAMENTY
DZIWNÓW

83

WYKOŃCZONE
APARTAMENTY
NA SPRZEDAŻ

BEZPOŚREDNI
DOSTĘP DO
PLAŻY

Hotel Eden, Rzym

Budynek hotelu Eden powstał w 1889 roku. Początkowo mieściło się w nim kilkadziesiąt mieszkań, lecz po kilkunastu latach przekształcono go w luksusowy hotel. Od 2013 roku obiekt jest częścią sieci Dorchester Collection. W 2017 roku przeszedł gruntowny remont, w wyniku którego ze 121 pokoi powstało 98 – bardziej przestronnych a do klasycznego wystroju wprowadzono współczesne elementy.

POŁOŻENIE Sześciopiętrowy budynek hotelu znajduje się u zbiegu ulic Via Ludovisi i Via di Porta Pinciana, w sąsiedztwie pięknych ogrodów Villa Borghese i o 10 minut drogi pieszo od Schodów Hiszpańskich. Do ścisłego centrum stolicy Włoch można stąd z łatwością dotrzeć w zaledwie 20 minut.

WRAŻENIA Budynek w kolorze ochry przypomina rzymską rezydencję, a okna sięgające od podłogi do sufitu na szóstym piętrze nadają fasadzie nowoczesny charakter. Na samym środku holu mieści się La Libreria – wytorna biblioteka, w której można znaleźć woluminy nawet z 1899 roku. Wzrok przyciąga tu także barek z luksusowymi spirytualiami i kryształowymi kieliszkami, fortepian oraz abażury zaprojektowane przez ilustratora mody Andree Ferollę.

Goście chętnie przychodzą tu w ciągu dnia, by porozmawiać przy kawie. Nad La Liberią znajduje się zapewniająca nieco więcej prywatności antresola.

Jedną z głównych atrakcji hotelu są schody łączące piąte i szóste piętro budynku. Znajdują się na nich podpisane własnoręcznie portrety gwiazd, które gościły w tym obiekcie, wśród nich jest Marlon Brando, Leonardo DiCaprio oraz Penelopa Cruz.

POKOJE Hotel dysponuje 68 pokojami i 30 apartamentami o powierzchni od 28 do 100 mkw. Wśród nich warto wymienić apartament Bellavista Penthouse Suite z oknami sięgającymi od podłogi do sufitu, wanną wielkości oczka wodnego i teleskopem do podziwiania okolicznych widoków

Pokoje wychodzą na wewnętrzny dziedziniec porośnięty kwiatami lub mają niewielki balkonik z widokiem na rzymskie zabytki. Maksimum prywatności zapewniają natomiast niezwykle skuteczne zasłony zaciemniające.

Wszystkie pokoje mają wysokie sufity, kremową kolorystykę i wygodne łóżka typu king-size. Ponadto pomieszczenie urozmaicają lustrzane szafy obite materiałem z nadrukami nawiązującymi do mitologii rzymskiej.

W przestronnej, wyłożonej marmurem łazience znajduje się duża wanna, a także kabina prysznicowa z deszczownicą i miękkim płaszczem kąpielowym przewieszonym tak, by był na wyciągnięcie ręki.

W niektórych luksusowych obiektach przypomina się o tym, jak ważne w pokojach są miejsca do pracy, ale Hotel Eden jest tu chlubnym wyjątkiem. Mój apartament Junior Suite (47-

Gośćmi tego hotelu byli m.in. Marlon Brando, Leonarda DiCaprio oraz Penelopa Cruz

60 mkw.) posiadał duże biurko z gniazdkami i szufladą z artykułami piśmiennymi. Dzięki niedawnej renowacji obiekt zyskał również najnowocześniejszą technologię. W pokojach znajdziemy więc telewizor Bang & Olufsen z obsługą Chromecasta, głośnik bluetooth Beoplay 1, szereg portów USB, liczne gniazdko, a przy łóżku panel z włącznikami oświetlenia.

Jak przystało na hotel tej klasy w pokojach nie mogło również zabraknąć takich udogodnień, jak ekspres do kawy marki Nespresso, sejf, darmowa woda w szklanych butelkach. Do tego mnóstwo przydatnych, miłych drobiazgów, w tym ściereczka do okularów i misa z wiśniami w czekoladzie.

GASTRONOMIA Na szóstym piętrze hotelu znajdują się dwie włoskie restauracje. Il Giardino to przestronny, jasny lokal na świeżym powietrzu, w którym serwowane są niewielkie śniadania w formie bufetu obejmujące wypieki, owoce i jogurty, a także jajka przygotowywane na różne sposoby. W całoniewym menu można znaleźć świeżo przyrządzane makarony i pizzę, a także dania rybne i mięsne. Na obiad zamówiłam faszerowane kwiaty cukinii (32

euro) oraz makaron cacio e pepe z kurkumą (35 euro). Sąsiedni bar serwuje autorskie koktajle, takie jak choćby przepyszne połączenie mezczo i wermutu o nazwie La Grande Bellezza.

Wyróżniona gwiazdką Michelin restauracja La Terrazza specjalizuje się w kolacjach serwowanych od wtorku do soboty w nieco ciemniejszej, romantycznej sali z widokiem na miasto.

ZAPLECZE KONFERENCYJNE Hotel posiada dwie sale wielofunkcyjne. Większa, charakterystyczna się odważnym czerwonym wystrojem Sala Borghese ma 98 mkw. powierzchni, natomiast mniejsza Sala Ludovisi o powierzchni 37 mkw. jest typową salą konferencyjną.

WYPOCZYNEK I RELAKS W podziemiach hotelu znajduje się spa oferujące zabiegi z wykorzystaniem kosmetyków szwajcarskiej marki Valmont. Jest tu także siłownia ze sprzętem marki Technogym.

OCENA Hotel Eden to doskonały, klasyczny hotel mieszczący się w bliskim sąsiedztwie największych atrakcji miasta.
Hannab Brandler

CENY

Przy rezerwacji przez Internet, ceny za pobyt w środku tygodnia zaczynają się od 1380 euro (ok. 6200 zł) za pokój typu Classic.

KONTAKT

Via Ludovisi 49, 00187 Rzym;
+39 06 478121;
dorchestercollection.com

TRIED AND TESTED

Regent Hong Kong

Otwarcie hotelu Regent Hong Kong, które miało miejsce w listopadzie 2023 roku, było dla marki powrotem do swojego dawnego miejsca. Bowiem w 1980 roku w tym samym budynku otworzyła ona hotel o nazwie TsiTsim Sha TsuiSha Tsui. W 2001 obiekt został przemianowany na InterContinental Hong Kong, a 19 lat później zamknięto go na czas remontu i rebrandingu. W 2018 roku grupa IHG przejęła markę Regent i w ciągu kilku lat zdołała przywrócić jej dawną świetność.

POŁOŻENIE Hotel znajduje się na malowniczym nabrzeżu Tsim Sha Tsui, tuż nad Aleją Gwiazd. Z jednej strony sąsiaduje z nim ciekawie zaprojektowane centrum handlowe K11 Musea, natomiast z drugiej – Muzeum Sztuki w Hongkongu. W pobliżu znajdują się inne luksusowe hotele, takie jak Rosewood i Peninsula. Do przystani promowej Star Ferry lub stacji kolejki miejskiej East Tsim Sha Tsui można dojść spacerem w pięć minut. W pobliżu nie brakuje także przystanków autobusowych i postojów taksówek.

WRAŻENIA Już po przekroczeniu progu holu można zauważyć, że jest to oryginalny i na wskroś elegancki hotel, do czego w dużej mierze przyczyniają się nowoczesne wnętrza i cyfrowe dzieła sztuki.

Nowy wystrój został zaprojektowany przez hongkońskiego projektanta Chi Wing Lo, choć zachowane zostały podstawowe detale, w tym kultowe elementy, takie jak przeszklony hol

z zapierającym dech w piersiach widokiem na port i szerokie schody z białego marmuru.

POKOJE I APARTAMENTY Hotel oferuje 497 przestronnych pokoi, od Classic Room (30-39 mkw.) po Premium Harbourview Room (43 mkw.), a także 129 apartamentów w różnych kategoriach. Ja zatrzymałam się w pokoju Classic Harbourview o powierzchni 38 mkw.

Każdy pokój został zaprojektowany tak, by stanowił „osobistą przystań”, co udało się osiągnąć dzięki zastosowaniu kojących, neutralnych odcieni, naturalnych materiałów i przemyślanemu wykorzystaniu przestrzeni. Najważniejszy jest tu widok z okien. Nawet sofę ustawiono tak, by siedząc na niej można było podziwiać ruchliwy Port Wiktorii oraz panoramę miasta.

W łazience urządzonej na otwartym planie znajduje się podwieszana toaleta z podwójną umywalką i dużym lustrem, oddzielna toaleta, podwyższona wanna i przeszklona kabina prysznicowa z deszczownicą. Na wyposażeniu znajdziemy tu kosmetyki kąpielowe marki Perricone MD, a także przydatne przybory, takie jak szczoteczka do zębów, maszynka do golenia oraz

Sofa przy oknie ułatwia podziwianie widoków na Port Wiktorii.

miękkie, puszyste ręczniki i szlafroki.

Obok ogromnego łóżka typu king-size znajdują się łatwe w obsłudze główne włączniki światła, przyciski „nie przeszkadzać” oraz sterowanie dwoma roletami okiennymi. W okrągłych stolikach nocnych wbudowano ładowarki bezprzewodowe. W pokoju nie ma typowego biurka, ale za to jest sporo miejsca do pracy.

Do dyspozycji gości jest także ekspres do kawy Nespresso oraz minibar z lokalnym piwem Gweilo i zmiksowanymi koktajlami.

Szczególną atrakcją był serwis wieczorny, do którego dołączono kosmetyki do pielęgnacji skóry.

GASTRONOMIA Smakosze z pewnością ucieszą się z faktu, że lokale, z których dotychczas sływał hotel, nadal istnieją. Restauracja Yah Toh Heen powróciła pod nazwą Lai Ching Heen (tak jak w 1984 roku), serwując gościom wyrafinowane dim sumy i kantońskie klasyki.

Pozostał także słynny The Steakhouse, który może poszczycić się jedynym w Hongkongu grillem węglowym i otwartą kuchnią. Nadal czynna jest także całodzienna restauracja bu-

fetowa Harbourside, gdzie możemy spróbować wielu ciekawych potraw: od owoców morza i sushi, po pizzę i mięsne pieczenie.

Nowe lokale, to m.in. restauracja Nobu specjalizująca się w daniach kuchni japońskiej, a także bar Qura, gdzie po południu możemy napić się herbaty albo dobrego drinka, a także zapalić cygaro w tutejszej palarni.

ZAPLECZE KONFERENCYJNE Sala balowa może pomieścić do 1000 gości. Oprócz tego hotel posiada dziesięć sal funkcyjnych, w których można organizować spotkania i imprezy.

WYPOCZYNEK I RELAKS Obiekt posiada dużą całodobową siłownię ze sprzętem marki Technogym. Jest tu także przepiękny taras z basenem bez krawędzi, wanną z hydromasażem i przybasenowym barem. W lecie 2024 roku do użytku zostanie oddane nowoczesne spa.

OCENA Nie ulega wątpliwości, że nowe wcielenie hotelu Regent Hong Kong to strzał w dziesiątkę. Na uwagę zasługują przede wszystkim wspaniale urządzone pokoje, doskonała kuchnia oraz fantastyczna obsługa. No i oczywiście widoki. Gorąco polecam. *Tamsin Cocks*

CENY

Przy rezerwacji przez Internet ceny za pobyt w środku tygodnia zaczynają się od 5806 dolarów hongkońskich (ok. 2900 zł) za pokój typu Classic.

KONTAKT

18 Salisbury Road, Kowloon,
Hongkong;
+852 2721 1211;
hongkong.regenthotels.com

4 GODZINY W...

Nasza korespondentka odwiedziła Wieczne Miasto, gdzie – oprócz słynnych zabytków – zwiedzała także nieco mniej znane atrakcje stolicy Włoch.

RZYM

TEKST HANNAH BRANDLER

1 Koloseum

Naszą podróż po Rzymie zaczynamy od jednego z najslawniejszych zabytków tego miasta, czyli Koloseum mieszczącego się na Piazza del Colosseo. Jest to największy na świecie starożytny amfiteatr i jeden z siedmiu nowych cudów świata. Konstrukcja została wzniesiona za czasów cesarza flawijskich Imperium Rzymskiego w I wieku n.e., stąd jej oficjalna nazwa jako Amfiteatr Flawiuszów,

2 Forum Romanum

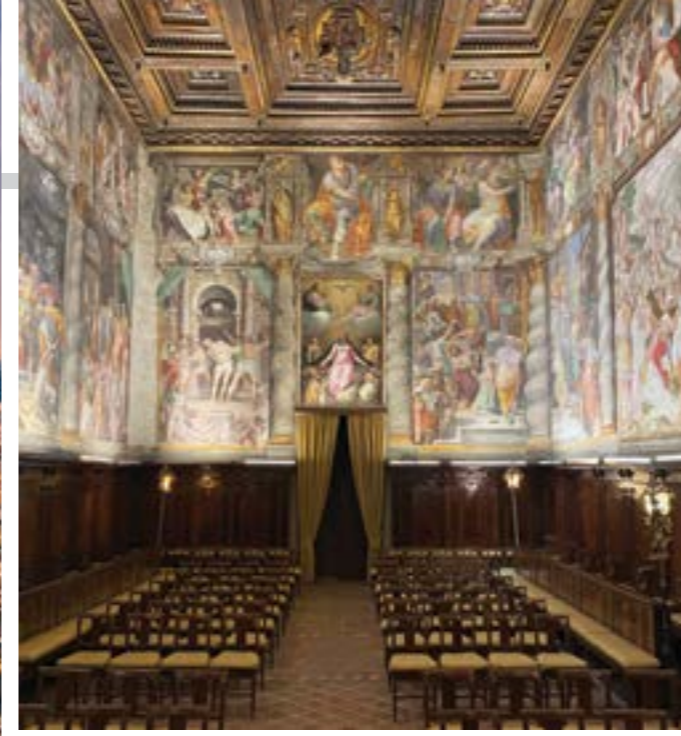
Wizytę w Koloseum warto połączyć z wycieczką na pobliskie Forum Romanum. To stanowisko archeologiczne, w czasach rzymskich było centralnym punktem miejskiego życia. Znajdziemy tu ruiny i wykopaliska obiektów służących działalności politycznej, religijnej, sądowniczej i handlowej, w tym są-

3 Imago Artis Travel

Jedną z niedogodności, na jaką musimy się przygotować odwiedzając Rzym, jest tłok w najbardziej znanych miejscach stolicy, takich jak Fontanna di Trevi czy Panteon. Na szczęście za fasadą Wiecznego Miasta kryją się także znacznie mniej uczęszczane „perelki”.

a do jej budowy użyto przede wszystkim trawertynu. Kupując bilet, możemy przespacerować się po antycznej arenie, wyobrażając sobie walki gladiatorów, które niegdyś cieszyły nawet pięćdziesiąt tysięcy widzów. Wiele zwiedzających woli jednak po prostu podziwiać architekturę tej konstrukcji z poziomu ulicy (i za darmo). Byle tylko nie wryć swojego imienia w murze Koloseum, jak to w ubiegłym roku zrobił pewien turysta...

dów, świątyń i bazylik. Pierwsze prace wykopaliskowe ruszyły w 1898 roku, natomiast kilka lat temu włoscy archeolodzy odkryli tu kamienny sarkofag i okrągły ołtarz z VI wieku p.n.e., który według znawców może należeć do legendarnego założyciela miasta – Romulusa. Bilety wstępu do Koloseum, Forum Romanum i na Wzgórze Palatyńskie kosztują od 16 euro (ok. 70 zł). Czynne od 9.00 do 16.30 (ostatnie wejście o 15.30). [colosseo.it](https://www.colosseo.it)

4 Rzymska gastronomia

Rzym to prawdopodobnie jedno z najlepszych miejsc dla wielbicieli pizzy, makaronów... i oczywiście przepysznych włoskich lodów. Jeśli jednak mamy czas tylko na szybką kawę i coś na ząb, warto wybrać się do uroczej knajpki Il Pane Di San Saba, która znajduje się na Piazza Gian Lorenzo Bernini. Lokal ten cieszy się ogromną popularnością wśród mieszkańców ekskluzywnej dzielnicy San Saba, a widok lady wypełnionej po brzegi ciastami, antipasti i innymi smakołykami sprawia, że mimowolnie zaczyna cieknąć nam ślinka. Osobom lubiącym delektować się bez pośpiechu dobrym jedzeniem, polecam trattorię Hostaria Da Pietro przy Via di Gesù e Maria, w bliskim sąsiedztwie słynnych Schodów Hiszpańskich. Ta tradycyjna restauracja założona w 1946 roku utrzymana jest w klimacie włoskiej trattorii. Mamy tu zatem kelnerów krzątających się żwawo przy gościach, skoczną włoską muzykę,

5 Wzgórze Gianicolo

Mieszkańcy i turyści codziennie gromadzą się na wzgórzu Gianicolo w oczekiwaniu na odwieczną tradycję, którą jest zwiastujący południe wystrzał z armaty. Wystrzał jest zarazem sygnałem dla pobliskich kościołów do rozkołysania dzwonów. Tradycja ta wprowadzona po raz pierwszy w 1847 roku przez papieża Piusa IX trwa do dziś i ustala jedynie na czas drugiej wojny światowej. Ze wzgórza roztacza się również wspaniały widok na kopuły pobliskich świątyń oraz strzeliste dzwonnice.

FOT. VENUJSTOCK, MICHAL KRAKOWIAK, ESEVUJISTOCK, HANNAH BRANDLER

Aurora odkryta na nowo

Capture the Atlas, strona poświęcona fotografii podróżniczej, zaprezentowała dwudziestu pięciu zwycięzców konkursu na fotografa roku 2023 w kategorii „Zorza polarna” (Northern Lights Photographer of the Year). Wśród zwycięskich prac znalazło się hipnotyczne zdjęcie autorstwa Kristine Rose zatytułowane „Zorza polarna w Nowej Szkocji”. – W Nowej Szkocji rzadko można dostrzec efekty burzy słonecznej, ale tym razem widok był niesamowity! Silna burza geomagnetyczna G4 rozświetliła niebo w całej Ameryce Północnej, tworząc najlepsze widowisko, jakiego kiedykolwiek byłam świadkiem w tym miejscu. Wybrałam się do odległego o kwadrans drogi od mojego domu północnego doku, ustawiłam sprzęt fotograficzny i cieszyłam wzrok tym spektakularnym show... A potem o trzeciej nad ranem, gdy zobaczyłam to zdjęcie, wykonałam w kuchni mały taniec zwycięstwa – opowiada Rose. Pełna lista laureatów znajduje się na stronie capturetheatlas.com

KRISTINE ROSE/CAPTURE THE ATLAS

ICON ^{OF} THE SEAS

ZDEFINIUJ PRZYGODĘ NA NOWO

REJSY JUŻ W SPRZEDAŻY

IT ALL
STARTS
WITH A
SMILE

exclusivedentalstudio.pl
POZNAŃ 570 712 712
GDYNIA 570 512 126

EXCLUSIVE
DENTAL
STUDIO